

สภาพและแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลัก
ของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

วิทยานิพนธ์

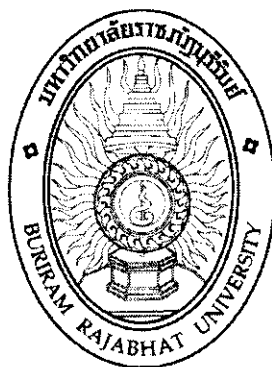
ของ

บรรจบ จ้อยสาถู

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2561

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

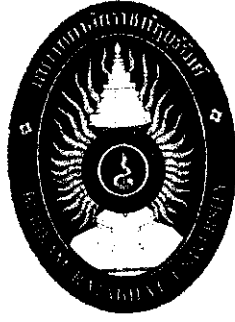
**CONDITION AND APPROACH TO THE PROGRESSION OF
THE TWELVE VALUES PROPELLING STRATEGY OF
SCHOOLS UNDER BURIRAM PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA 3**

Bunjob Joysakhoo

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
of Master of Education Program in Educational Administration**

August 2018

Copyright of Buriram Rajabhat University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายบรรจบ จ้อยสาธุ
 เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์)

..... กรรมการ
 (ดร.เบญจพร วรรณูปถัมภ์)
 ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

..... กรรมการ
 (ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์)
 ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

..... กรรมการ
 (ดร.กระพั่น ศรีงาน)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....

(ดร.พัชนี กุลทานันท์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

วันที่..... ๒๖.๑๑.๒๕๖๑.....

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่..... ๒๖.๑๑.๒๕๖๑.....

บทคัดย่อ

บรรจบ จ้อยสาธุ. 2560. สภาพและแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ดร.เบญจพร วรรณูปถัมภ์ ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญเกษนันทน์ 122 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 216 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมของนักเรียน จำนวน 10 ท่าน โดยการเลือกแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.987 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ้ และข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอนในระบบและนอกระบบ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ส่วนยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 รณรงค์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ 2) ผลการ

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายยุทธศาสตร์ไม่แตกต่างกัน และ 3) แนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีดังนี้ 3.1) รมรงค์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ได้แก่ ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนาทักษะและเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานจัดกิจกรรมและการผลิตสื่อส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการในสถานศึกษารวบรวมผลการดำเนินงานเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียนและเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ 3.2) นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงานรับผิดชอบวางแผนแนวทางการดำเนินงาน กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ให้สอดคล้องกับจุดเน้นนโยบายที่กำหนดไว้ ประเมินผลพร้อมสรุป และรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

คำสำคัญ: ยุทธศาสตร์ ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ, การบริหารการศึกษา

ABSTRACT

Banjob Joysakhoo. 2018. *Condition and Approach to the Progression of the Twelve Values Propelling Strategy of Schools under Buriram Primary Educational Service Area 3*. Thesis Advisors : Dr. Benchaporn Wannupatam, Dr. Phaophonphat Bunkanan. 122 pages.

The purposes of this research were 1) to study the opinions of the heads of an educational institution about the condition of progression of the twelve values propelling strategy of schools under Buriram Primary Educational Service Area 3. 2) to compare the opinions of the heads of an educational institution about the condition of progression of the twelve values propelling strategy of schools under Buriram Primary Educational Service Area 3 classified by work experience and the school size. And 3) to study the approach to the progression of the twelve values propelling strategy of schools under Buriram Primary Educational Service Area 3. The samples were 216 heads of an educational institution and the other samples were 10 professionals by purposive sampling technique. The instruments used in the research were questionnaires with its reliability of 0.987. The statistics used for analyzing the data were percentage, mean and standard deviation and hypotheses were tested by t-test, One – way ANOVA and analysis of pair comparison by using Scheffe' method. The data from interview were analyzed by content analysis technique.

The results of the research were as follows : 1) The opinions of the heads of an educational institution about the condition of progression of the twelve values propelling strategy of schools under Buriram Primary Educational Service Area 3 both in overall and each strategy were at a high level. The highest mean level of strategy was the second strategy, to integrate the twelve values into the curriculum/learning activities of Formal and Non-formal education. And the lowest mean level of strategy was the first strategy, to campaign giving the information and awareness about the twelve values. 2) The comparison of the opinions of the heads of an educational institution classified by work experiences and school size both in overall and each strategy has no difference. And 3) Approach to the progression of the twelve values propelling strategy of schools under Buriram Primary Educational Service Area 3 as followings 3.1) To campaign giving the information and awareness about the twelve values like supporting

teachers and educational staff attend training to improve their skills and understanding about operational guidelines and producing media to support the twelve values in the educational institution. Collecting the results and publish through the school and Educational Service Area Office website. And 3.2) Supervision, follow up, evaluate and report the result of the twelve values propelling including set the committee/person in charge to plan for working. Set the learning standards and indicators in accordance with the specified focus. Evaluate and report the performance to the Educational Service Area Office.

KEYWORDS : Strategy, Twelve Values, Educational administration

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลายท่านที่ได้กล่าวถึงไว้ ณ ที่นี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.เบญจพร วรรณปลั่งมภ์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และอาจารย์ ดร.กระพัน ศรีงาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะนำให้คำปรึกษาเอาใจใส่แก้ไขข้อบกพร่องด้วยดี ทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ถูกต้อง ขอขอบพระคุณอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ นายสมคิด แต่งพร ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านน้อยสะแกกว่น นางเสนีย์ คำมณี ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลโนนดินแดง และนายมานิช กลิ่นพะยอม ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 3 ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 3 ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลวิจัย และขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานบุรีรัมย์ เขต 3 ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ 10 ท่าน ที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ในงานวิจัยครั้งนี้ ประโยชน์คุณค่าและความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้แก่บิดา มารดา และครูบาอาจารย์ทุกท่าน

บรรจบ จ้อยสาอุ

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.4 ความสำคัญของการวิจัย.....	5
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับค่านิยม	12
2.2 ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ.....	22
2.3 ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	35
2.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3.....	44
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	55
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	55
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	60
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
4.1 สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล	65
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	79
5.2 สมมุติฐานของการวิจัย.....	79
5.3 วิธีดำเนินการวิจัย	80
5.4 สรุปผลการวิจัย	83
5.5 อภิปรายผล.....	84
5.6 ข้อเสนอแนะ	88
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	97
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	98
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	99
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย	102
หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม	104
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	106
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	107
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	113
ภาคผนวก ค คุณภาพของเครื่องมือ	117
ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม	118
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	120
ประวัติย่อผู้วิจัย	121

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	56
4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	66
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมและรายยุทธศาสตร์.....	67
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ยุทธศาสตร์ที่ 1 รณรงค์เสริมสร้าง ความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โดยรวมและรายข้อ	68
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการ ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอน ในระบบและนอกระบบ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยรวมและรายข้อ	70
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมให้ ทุกภาคส่วนร่วมเสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ อย่างยั่งยืน โดยรวมและรายข้อ	72
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 3 ยุทธศาสตร์ที่ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การปฏิบัติ โดยรวมและรายข้อ	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.7 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์โดยรวมและรายยุทธศาสตร์.....	75
4.8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายยุทธศาสตร์.....	76

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา มาตรา 54 ความว่า “รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ อย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ การดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560, 6 เมษายน, หน้า 14) ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวเป็นที่มาของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ พัฒนานานไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สร้างเสริมและปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนไทยให้มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และพัฒนาระบบและกลไกการติดตาม การวัด และประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับระบบการเงินเพื่อการศึกษา พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มีแผนงานและโครงการสำคัญ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า ฉ-ท)

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนบริบทและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของนักเรียน ชุมชนและท้องถิ่น จัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสมและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง กำกับ ติดตาม ประเมินผลงานตามแผนงาน โครงการและประเมินผลการปฏิบัติงาน จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ความร่วมมือในการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา รวมทั้งรายงานผลการประเมินต่อคณะกรรมการสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557, หน้า 17) อย่างไรก็ตามการพัฒนาประเทศในอนาคต สังคมไทยยังมีปัญหาเชิงโครงสร้างที่เป็นจุดอ่อนและอุปสรรคสำคัญ โดยเฉพาะความเหลื่อมล้ำในสังคม ประกอบกับต้องเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและรุนแรงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นความเสี่ยงที่อาจเกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง สถาบันทางสังคม และปัจเจกบุคคล ดังนั้นจำเป็นต้องเตรียมคนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลกและภูมิภาค นอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) มุ่งเน้นการพัฒนาคนทุกช่วงวัยให้เข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเสริมสร้างศักยภาพของคนในทุกมิติ ทั้งด้านร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีสติปัญญาที่รอบรู้ และมีจิตใจที่สำนึกในศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554, หน้า 45)

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายรัฐบาลต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ในวันศุกร์ที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2557 นโยบายรัฐบาล 11 ด้าน ทั้งนี้นโยบายด้านการศึกษาได้กำหนดใน ข้อที่ 4 คือ การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยมีการให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาการได้เต็มตามศักยภาพ พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพ เน้นครูผู้สอนให้มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งปรับระบบการประเมินสมรรถนะที่สะท้อนประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559, หน้า 1)

จากนโยบายด้านการศึกษาดังกล่าวข้างต้น คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้กำหนดนโยบายในการสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เพื่อให้ประชาชนชาวไทย นำมาประพฤติปฏิบัติในการสร้างสังคมให้มีความสุข และเป็นพื้นฐานสำคัญในการปลูกฝัง ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นกับคนไทย ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ได้แก่ (1) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (2) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม (3) กตัญญูพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ (4) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม (5) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม (6) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ ห่วงดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน (7) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง (8) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่ (9) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (10) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่ายและพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี (11) มีความเข้มแข็งทั้งทางร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจใฝ่ต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา และ (12) คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง ซึ่งค่านิยมดังกล่าวครอบคลุมและสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น, 2557, หน้า 2-3) ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ นำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรม ซึ่งนับเป็นคุณลักษณะสำคัญและจำเป็นที่เชื่อมโยงสู่คุณภาพผู้เรียนตามกรอบปฏิรูปการศึกษา โดยออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558 ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 รณรงค์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอนในระบบและนอกระบบ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมเสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ อย่างยั่งยืน และยุทธศาสตร์ที่ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2558, หน้า 1-8)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ได้นำนโยบายดังกล่าวสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อสร้างความตระหนักในการนำนโยบาย จุดเน้น เป้าหมายในการบูรณาการค่านิยมหลักของไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม และติดตามการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ โดยสถานศึกษาจำเป็นต้องพิจารณาถึงโครงการ กิจกรรม ที่สถานศึกษากำหนดให้จัดขึ้น และประเมินผลตามสภาพจริงจากการปฏิบัติแล้วส่งผลที่เกิดขึ้นอย่างยั่งยืนต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการอย่างเป็นรูปธรรมและเกิดประสิทธิผลที่ชัดเจน และเนื่องจากมีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ส่งแบบรายงาน แนวปฏิบัติ แนวการวัดผลประเมินผล และหลักฐานประกอบการรายงานไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามเป้าหมาย และระดับคุณภาพที่กำหนด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขาดกระบวนการในการส่งต่อ เชื่อมต่อ หรือการสร้างความเข้าใจในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3, 2558, หน้า 1) จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อทราบสภาพการดำเนินงานค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ และเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการดำเนินงานค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประเภทการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน

1.2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 แตกต่างกัน

1.3.2 ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 แตกต่างกัน

1.4 ความสำคัญของการวิจัย

1.4.1 ทำให้ทราบสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

1.4.2 เป็นข้อมูลสารสนเทศในการศึกษาสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ประกอบด้วย

1.5.1.1 ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ดังนี้ (สำนักงานประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น, 2557, หน้า 2-3)

- 1) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- 2) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
- 3) กตัญญูพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
- 4) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
- 5) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
- 6) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน

7) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุขที่ถูกต้อง

8) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่

9) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

10) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

11) มีความเข้มแข็งทั้งทางร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจใฝ่ต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

12) คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์
ของตนเอง

1.5.1.2 ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติใน
สถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2558, หน้า 1)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 รมรณรงค์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนัก
ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ใน
หลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอนในระบบและนอกระบบ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมเสริมสร้าง
ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการขับเคลื่อน
ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ

1.5.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามในการ
เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพ
การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 และใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การ
สัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อน
ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โดยผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ซึ่งประชากรและ
กลุ่มตัวอย่างในแต่ละระยะมีดังนี้

ระยะที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 216 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ คือ ประชากร

ระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมของนักเรียน จำนวน 10 ท่าน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยกำหนดเกณฑ์ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิให้มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท
2. มีประสบการณ์การบริหารโรงเรียนไม่น้อยกว่า 5 ปี ในตำแหน่งผู้อำนวยการ

โรงเรียน

3. เป็นผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์

1.5.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.5.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน

1.5.3.1.1 ประสบการณ์ปฏิบัติงาน

1. น้อยกว่า 10 ปี
2. ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

1.5.3.1.2 ขนาดของโรงเรียน

1. ขนาดใหญ่
2. ขนาดกลาง
3. ขนาดเล็ก

1.5.3.2 ตัวแปรตาม คือ สภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 สภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย

12 ประการ หมายถึง การจัดกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ตามนโยบายขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่สถานศึกษา เพื่อปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ดังนี้

1.6.1.1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนที่แสดงถึงความสำนึกและภาคภูมิใจความเป็นไทยปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

1.6.1.2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนที่แสดงถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น ละความเห็นแก่ตัว รู้จักแบ่งปันช่วยเหลือสังคมและบุคคลที่ควรให้ รู้จักควบคุมตัวเองเมื่อประสบกับความยากลำบากและสิ่งทีก่อให้เกิดความเสียหาย

1.6.1.3 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ หมายถึง การประพฤติที่แสดงถึงการรู้จักบุญคุณ ปฏิบัติตามคำสั่งสอน แสดงความรัก ความเคารพ ความเอาใจใส่ รักษาชื่อเสียง และตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูอาจารย์

1.6.1.4 ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนที่แสดงถึงความตั้งใจเพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน แสวงหาความรู้ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

1.6.1.5 รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม หมายถึง การปฏิบัติตนที่แสดงถึงการเห็นคุณค่า ความสำคัญ ภาคภูมิใจ อนุรักษ์ สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันดีงาม

1.6.1.6 มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ ห่วงดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตน โดยยึดมั่นในคำสัญญา มีจิตใจโอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้อื่นเท่าที่ช่วยได้ ทั้งกำลังทรัพย์ กำลังกาย และกำลังสติปัญญา

1.6.1.7 เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่ถูกต้อง หมายถึง การแสดงถึงการมีความรู้ ความเข้าใจ ปฏิบัติตนตามหน้าที่และสิทธิของตนเอง เคารพสิทธิของผู้อื่นภายใต้การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.6.1.8 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ หมายถึง การปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายไทย มีความเคารพและนอบน้อมต่อผู้ใหญ่

1.6.1.9 มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำอย่างรอบคอบ ถูกต้องเหมาะสม และน้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

1.6.1.10 รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีความรู้ มีคุณธรรม และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

1.6.1.11 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา หมายถึง การปฏิบัติตนให้มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงปราศจากโรคภัย มีจิตใจที่เข้มแข็ง มีความละอายเกรงกลัวต่อบาป ไม่กระทำความชั่วใด ๆ ยึดมั่นในการทำความดีของศาสนา

1.6.1.12 ดำเนินถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง หมายถึง การปฏิบัติตนและให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และประเทศชาติ ยอมเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาประโยชน์ของส่วนรวม

1.6.2 ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ หมายถึง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงานขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการของสถานศึกษาตามกรอบ 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1.6.2.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 รมรณรงค์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ หมายถึง สถานศึกษาทุกระดับมีการจัดอบรม สัมมนา และการประชาสัมพันธ์ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ หลากหลายรูปแบบผ่านสื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ด้วยความร่วมมือระหว่างสถาบัน องค์กร มูลนิธิ สภาผู้เรียน ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ครอบครัว ชุมชน และมวลชน

1.6.2.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอนในระบบและนอกระบบ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน หมายถึง สถานศึกษาทุกระดับได้บริหารจัดการหลักสูตรและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อสอดแทรกค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เหมาะสมแต่ละช่วงวัย เพื่อปลูกฝังค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1.6.2.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมเสริมสร้าง ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ อย่างยั่งยืน หมายถึง สถานศึกษาทุกระดับสร้างเครือข่ายกับ องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม โดยบูรณาการความร่วมมือขับเคลื่อน ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

1.6.2.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการขับเคลื่อน ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ หมายถึง สถานศึกษาทุกระดับส่งเสริม สนับสนุนการนิเทศ กำกับการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ และแต่งตั้ง คณะกรรมการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนค่านิยมหลักของ คนไทย 12 ประการของหน่วยงานต้นสังกัด

1.6.3 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือผู้รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการโรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

1.6.4 ประสบการณ์ปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหาร สถานศึกษา คือ น้อยกว่า 10 ปี และ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

1.6.5 ขนาดของโรงเรียน หมายถึง จำนวนนักเรียนที่เป็นตัวกำหนดขนาดของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขนาด คือ

1.6.5.1 ขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 1 – 120 คน

1.6.5.2 ขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 121 – 300 คน

1.6.5.3 ขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 301 คนขึ้นไป

1.6.6 โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนของรัฐบาลที่จัดการศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

1.6.7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 หมายถึง หน่วยงานที่ ทำหน้าที่กำกับดูแลการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 โดยให้บริการทางการศึกษาครอบคลุมพื้นที่ 8 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอนางรอง อำเภอปะคำ อำเภอหนองกี่ อำเภอหนองหงส์ อำเภอโนนสุวรรณ อำเภอโนนดินแดง อำเภอ ละหานทราย และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับค่านิยม

2.1.1 ความหมายของค่านิยม

2.1.2 องค์ประกอบของค่านิยม

2.1.3 ประเภทของค่านิยม

2.1.4 การปลูกฝังค่านิยม

2.2 ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

2.2.1 ความหมายของค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

2.2.2 แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

2.3 ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

2.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับค่านิยม

ค่านิยมเป็นเรื่องของมาตรฐานที่สังคมตั้งไว้ว่าสิ่งนั้น บุคคลนั้นมีความคิดหรือพฤติกรรมดีหรือไม่ดี โดยแสดงพฤติกรรมผ่านกระบวนการเห็นคุณค่าของค่านิยมนั้น ๆ นอกจากนี้ค่านิยมเกี่ยวข้องกับการศึกษาความเป็นพลเมืองเป็นการพัฒนาค่านิยมที่พึงประสงค์ และการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล โดยจะต้องมีค่านิยมเป็นองค์ประกอบสำคัญ

ความหมายของค่านิยม

ค่านิยม (Values) เป็นความคิดและพฤติกรรมของบุคคลในสังคมที่เห็นว่าเป็นสิ่งมีคุณค่ายอมรับมาปฏิบัติตาม ค่านิยมมักเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัยและความคิดเห็นของคนในสังคม ค่านิยมจึงเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ การประเมิน การเลือกและการตัดสินใจของบุคคล นักวิชาการหลายท่านจึงได้ให้ความหมายของคำว่า ค่านิยม ไว้ดังนี้

พวงศกา ประเสริฐศิลป์ (2543, หน้า 81) อธิบายความหมายค่านิยมไว้ว่า ค่านิยม หมายถึง เป็นแนวความคิด ความเชื่อ อุดมการณ์ เป็นความต้องการของกลุ่มคนในสังคม ซึ่งยอมรับว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าควรแก่การนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เป็นกรอบของการดำเนินชีวิตเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและส่วนรวม ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของตัวเอง เพราะจะมีค่านิยมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ควบคู่กันไปตามความต้องการของแต่ละสังคม ค่านิยมของแต่ละสังคมย่อมไม่เหมือนกัน เนื่องจากค่านิยมเป็นตัวกำหนดผลักดันให้เกิดพฤติกรรม โน้มเอียงไปทางใดทางหนึ่ง ค่านิยมจึงเป็นพลังที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใต้พฤติกรรมทางสังคมส่วนใหญ่ของมนุษย์ และค่านิยมยังเป็นมรดกทางความคิดของคนไทยและเป็นพื้นฐานของการเกิดขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม

ลักขณา ศรีวัฒน์ (2544, หน้า 66) ให้ความหมายของคำว่า ค่านิยม หมายถึง ความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ซึ่งเป็นผลให้บุคคลใช้เป็นเกณฑ์หรือมาตรฐานที่นำมาประเมินหรือตัดสินใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมของบุคคล

นวลศิริ เปาโรหิต (2545, หน้า 132) ให้ความหมายของคำว่า ค่านิยม หมายถึง ความเชื่อที่มีลักษณะค่อนข้างถาวร และเชื่อว่าวิถีปฏิบัติบางอย่าง หรือเป้าหมายบางอย่างนั้นเป็นสิ่งที่ตัวเองหรือสังคมเห็นสมควรที่จะยึดถือปฏิบัติ ค่านิยมจึงเป็นความสำคัญที่บุคคลนั้นให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และสิ่งนั้นมีคุณค่าพร้อมที่จะปฏิบัติตามความเชื่อนั้น ค่านิยมของแต่ละคนขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่แต่ละคนได้รับ ซึ่งมีความแตกต่างกัน ค่านิยมที่เรายึดถือจึงแตกต่างกันไป แม้จะอยู่ในสังคมเดียวกัน แต่ค่านิยมมีการเปลี่ยนแปลง เราจึงเห็นว่าบางคนมีค่านิยมที่คล้ายคลึงกับคนอื่น โดยเฉพาะบุคคลที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อความเชื่อความศรัทธาของเขา นอกจากนี้ค่านิยมมีลักษณะของการเปลี่ยนแปลงไปตามวุฒิภาวะและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

วิเชียร วิชยอุดม (2547, หน้า 47) ให้ความหมายของค่านิยมว่า ค่านิยมเป็นความเชื่อหรือความรู้สึกนึกคิดของตนที่ใช้ระยะเวลาในการสร้างสมและฝังรากลึกจนยอมรับและยึดถือเป็นแนวทางในการใช้ชีวิต ค่านิยมจะเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมที่ควรแสดงออกและปฏิบัติประจำวัน เป็นสิ่งที่เราคิดว่าควรจะเป็น ไม่ว่าสิ่งนั้นจะดีหรือไม่ดีก็ตาม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548, หน้า 269) ให้ความหมายของค่านิยมไว้ว่าเป็น ความสำคัญที่บุคคลให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และว่าสิ่งนั้นมีคุณค่าพร้อมที่จะปฏิบัติตามความเชื่อที่ ค่านิยมของแต่ละคนขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่แต่ละคนได้รับ ประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ค่านิยมที่ ยึดถือก็แตกต่างกันไปแม้จะอยู่ในสังคมเดียวกัน

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2548, หน้า 65) ให้ความหมายของคำว่า ค่านิยม หมายถึง ความเชื่อมั่นพื้นฐานซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมของบุคคล สังคม ความรู้สึกนิยมชมชอบหรือเห็นคุณค่า ในบุคคล สิ่งของหรือความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ค่านิยมมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ด้านบวก หมายถึงสิ่งที่ดีและความต้องการ ด้านลบ หมายถึงสิ่งที่ไม่ดีและไม่ต้องการ

ประสานมิตร (2557, หน้า 233) สรุปความหมายค่านิยมไว้ว่า ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่บุคคลพอใจ เห็นคุณค่าและให้ความสำคัญ แนวการประพฤติปฏิบัติที่บุคคลหรือสังคม นิยมชมชอบ ความเชื่อของบุคคลส่วนใหญ่พึงพอใจและเห็นคุณค่า เป็นเครื่องช่วยตัดสินใจและ กำหนดการกระทำของตนเอง เกณฑ์การตัดสินใจร่วมกันของบุคคลทุกระดับในสังคม

สรุปได้ว่า ค่านิยม หมายถึง ความเชื่อ ความต้องการ ความพอใจของบุคคลต่อสิ่งหนึ่ง สิ่งใด ซึ่งจะมีพฤติกรรมหรือแนวทางการปฏิบัติตนทั้งด้านลบและด้านบวก อาจจะมีการ เปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา ค่านิยมจึงมีความสำคัญต่อการกำหนดบุคลิกภาพหรือวิถีของการ จัดรูปแบบความประพฤติที่มีความหมายต่อบุคคล เป็นแบบฉบับของความคิดที่มีคุณค่าสำหรับ ยึดถือในการปฏิบัติตนของคนในสังคม ค่านิยมดังกล่าวจึงเป็นสิ่งคงาม สมควรแก่การนำมาปฏิบัติ โดยที่เราจะนำค่านิยมดังกล่าวมาปรับใช้ให้สำเร็จลุล่วงจะต้องทำให้เป็นการเปลี่ยนแปลงจาก ภายในตนเอง จึงจะยั่งยืนและเกิดประโยชน์

องค์ประกอบของค่านิยม

ค่านิยมเกิดจากประสบการณ์และการประเมินค่าของบุคคล ขณะเดียวกันก็มาจากความ เชื่อและเจตคติ องค์ประกอบที่สำคัญที่แสดงว่าเกิดค่านิยมขึ้น มีดังนี้

อารมณ์ ฉนวนจิตร (2547, หน้า 5) กล่าวไว้ว่า ค่านิยมมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ความรู้ คือ บุคคลหนึ่งรู้ในทางที่ถูกของการปฏิบัติงาน หรือรู้เป้าหมายที่ถูกต้อง ในชีวิตของเขาที่พยายามจะฝ่าฟัน

2. ความรู้สึกสัมพันธ์ คือ บุคคลนั้นมีอารมณ์อ่อนไหวเกี่ยวกับค่านิยมนั้น คือ ชอบค่านิยมนั้น หรือเกลียดไปเลย เห็นด้วยสนับสนุนหรือไม่เห็นด้วย และคัดค้านค่านิยมนั้น

3. องค์ประกอบของพฤติกรรม หมายความว่า เป็นตัวแทรกซ้อนที่นำไปสู่พฤติกรรม เมื่อถูกกระตุ้นให้เกิดมีการกระทำขึ้น

โรคิช (Rokeach, 1968, p. 68 ; อ้างถึงในนวลศิริ เปาโรหิต, 2545, หน้า 132)

ให้หลักการสำคัญว่า ค่านิยมมีองค์ประกอบ 5 ประการ คือ

1. ค่านิยมเป็นสิ่งที่สืบเนื่องจากรวัฒนธรรม สถาบันทางสังคม และบุคลิกภาพของกลุ่มคนในสังคมนั้น
2. ในขณะเดียวกัน อิทธิพลของค่านิยมก็จะแสดงออกทางเจตคติและพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์ทุกรูปแบบ
3. ปริมาณของค่านิยมมีอยู่ไม่มากนักและอยู่ในข่ายที่จะรวมเป็นระบบและศึกษาได้
4. ความแตกต่างของค่านิยมแสดงออกทางระดับมากกว่าทางอื่น
5. ค่านิยมอาจรวมกันเข้าเป็นระบบค่านิยมได้

บลูม (Bloom, 1990 ; อ้างถึงในนงลักษณ์ วิรัชชัย และรุ่งนภา ตั้งจิตรเจริญกุล, 2551, หน้า 24) เสนอแนวคิดว่ากระบวนการภายในจิตของคนในการพัฒนาคุณลักษณะทางด้านจิตพิสัย ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญของการเกิดค่านิยมและพฤติกรรมที่แสดงออก สามารถสรุปได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การรับรู้ (Receiving) เป็นขั้นที่คนจะแสดงพฤติกรรมรับสัมผัสว่ามีสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจากการถูกสิ่งเร้ากระตุ้นให้มีความรู้สึกไวต่อปรากฏการณ์ หรือสิ่งเร้าทำให้มีความตั้งใจ หรือสนใจต่อสิ่งเร้านั้น พฤติกรรมที่แสดงออกเป็นเพียงการรับสัมผัสสิ่งเร้าเท่านั้น แบ่งได้ 3 ขั้น คือ

1. การรู้จัก (Awareness) เป็นพฤติกรรมขั้นแรกที่คนรู้จักสิ่งเร้าว่าคืออะไร ยังมองไม่เห็นความสำคัญ เป็นเพียงการสังเกตเห็นปรากฏการณ์นั้น โดยปราศจากความสนใจ เช่น รู้จักสี การจัดอันดับ ฯลฯ
2. ความเต็มใจในการรับ (Willingness to receive) ขั้นนี้เป็นขั้นเต็มใจหรือพอใจที่จะรับรู้ มีความโอนอ่อนต่อสิ่งที่พบเห็น เช่น ฟังผู้อื่นพูดด้วยความเต็มใจ ยอมรับความแตกต่างของเชื้อชาติและวัฒนธรรม ฯลฯ
3. ควบคุมหรือคัดเลือกความเอาใจใส่ (Controlled or selected attention)

ความรู้สึกระดับนี้ต่อเนื่องจากขั้นที่ผ่านมาแตกต่างก็คือความรู้สึกที่จะบอกได้ว่า อะไรควรเอาใจใส่ อะไรไม่ควมาเอาใจใส่ เช่น ความรู้สึกที่ว่าชอบสิ่งนี้ อยากได้สิ่งนั้น มองในลักษณะเลือกมากขึ้น

ขั้นที่ 2 การตอบสนอง (Responding) พฤติกรรมขั้นนี้ยังไม่บ่งบอกถึงเจตคติหรือค่านิยมของบุคคลนั้น แต่พฤติกรรมนั้นบ่งบอกว่าบุคคลกำลังแสดงพฤติกรรมบางอย่างเกี่ยวกับสิ่งเร้านั้น นอกเหนือจากการรับรู้เพียงอย่างเดียว ความรู้สึกด้านนี้แบ่งได้ 3 ขั้น คือ

1. การยินยอมในการตอบสนอง (Acquiescence in responding) เป็นความรู้สึกขั้นเชื่อฟังหรือยินยอมที่จะทำ แต่อาจจะยังไม่พอใจเท่าไรนัก เช่น ความตั้งใจที่จะบังคับตนเองให้ร่วมกิจกรรมกับคนอื่น เชื่อฟังกฎเกณฑ์ที่กำหนด ความตั้งใจที่จะทำตามระเบียบ ฯลฯ
2. ความเต็มใจที่จะตอบสนอง (Willingness to response) เป็นระดับความรู้สึกขั้นร่วมกิจกรรมด้วยความตั้งใจ ทำตามความต้องการด้วยความสมัครใจ เช่น มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ร่วมมือในกิจกรรมของกลุ่ม แสดงความสนใจในการเข้าร่วมโครงการ ฯลฯ
3. ความพึงพอใจในการตอบสนอง (Satisfaction in response) เป็นความรู้สึกพึงพอใจในการร่วมกิจกรรมจนเกิดความสุขสนทนและเพลิดเพลิน เช่น ร้องรำทำเพลงร่วมกับคนอื่นด้วยความสนุกสนานพอใจ สนุกกับการสนทนาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ฯลฯ

ขั้นที่ 3 การเห็นคุณค่าหรือค่านิยม (Valuing) พฤติกรรมขั้นนี้เกิดจากประสบการณ์หรือผลผลิตทางสังคมที่อยู่รอบ ๆ ตัว เมื่อบุคคลได้ประเมินและได้รับการยอมรับอย่างซ้ำ ๆ ในที่สุดก็ยึดถือเป็นแนวทางหรือเป็นเกณฑ์ของเขา แบ่งได้ 2 ขั้น คือ

1. การรับรู้คุณค่า (Acceptance of a value) เป็นการยอมรับทางอารมณ์ต่อค่านิยมที่เขาพื้นฐานอย่างเพียงพอ เช่น การยอมรับว่าในชีวิตมนุษย์ควรมีการนับถืออะไรบางอย่าง รู้สึกว่าการมีเพื่อนเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิต ฯลฯ
2. การชื่นชอบคุณค่า (Preference for value) ในระดับนี้ไม่เพียงยอมรับคุณค่าแต่เพิ่มความรู้สึกเอาใจใส่ในคุณค่าหรือค่านิยมนั้นขึ้นอีก เรียกว่าเป็นขั้นต้องการคุณค่า เช่น แสดงความกล้าหาญในการตรวจสอบประเด็นต่าง ๆ ที่ยังเป็นปัญหา พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหานั้น ฯลฯ

ขั้นที่ 4 การจัดระบบคุณค่า (Organization) เมื่อบุคคลพัฒนาคุณลักษณะมาถึงขั้นนี้เขาจะพยายามปรับตัวเองให้เข้ากับคุณลักษณะที่เขายอมรับและเห็นคุณค่าของคุณลักษณะนั้น และจะพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมหลาย ๆ ด้าน พร้อมกัน จัดลำดับค่านิยมต่าง ๆ ที่รับมาแล้วปรับตัวให้เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ที่ยอมรับนั้น แบ่งเป็น 2 ระดับคือ

1. การสร้างมโนภาพของคุณค่า (Conceptualization) เป็นการนำค่านิยมที่มีลักษณะเดียวกันหรือเกี่ยวข้องกันมารวมเป็นกลุ่มเป็นพวก ทำให้บุคคลมองเห็นความสัมพันธ์ของคุณค่ากับสิ่งที่ตนยึดถือ เช่น การพยายามบ่งชี้ลักษณะของศิลปวัตถุที่เขาชื่นชอบ การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ

2. การจัดระบบคุณค่าของค่านิยม (Organization of value system) เป็นการจัดค่านิยมที่ซับซ้อนให้อยู่ในระบบเดียวกัน เพื่อให้เกิดความสมดุลบางประการทางความรู้สึก เช่น พัฒนาการควบคุมความก้าวร้าวในรูปแบบที่ยอมรับกันทางวัฒนธรรม ฯลฯ

ขั้นที่ 5 การสร้างลักษณะนิสัย (Characterization) พัฒนาการขั้นจัดระบบเป็นการเริ่มต้นของการวางตัวหรือการยอมรับคุณลักษณะที่บุคคลเห็นคุณค่ามาเป็นลักษณะเฉพาะของตัวเอง กล่าวคือ เมื่อการจัดระบบคุณลักษณะที่มีคุณค่าสำหรับตัวเองเข้าสู่เข้ารอบแล้ว บุคคลก็จะยึดถือระบบที่จัดนั้นเป็นของตนเอง แล้วปฏิบัติหรือยึดถือต่อไปจนเกิดเป็นการแสดงออกโดยอัตโนมัติ จนจัดได้ว่าเป็นลักษณะประจำตัวของเขาในที่สุด ระดับนี้แบ่งเป็น 2 ชั้น

1. การสรุปอิงนัยทั่วไปของคุณค่าหรือค่านิยม (Generalized set) เป็นความรู้สึกลดตอบสนองต่อปรากฏการณ์ที่เกิดจากการเลือกสรรระดับสูงจากกลุ่มของเจตคติและค่านิยม เช่น มีนิสัยแก้ปัญหอย่างเป็นระบบ การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์เพื่อหาคำตอบ ฯลฯ

2. การสร้างลักษณะนิสัย (Characterization) เป็นระดับความรู้สึกลึกซึ้งที่สุดท้ายที่ผสมผสานสรุปรวมความรู้สึกที่ยึดเป็นอุดมการณ์ ปรัชญาชีวิต เช่น การมีหิริโอตตัปปะ การดำเนินชีวิตอย่างมีคุณธรรม การยึดอุดมการณ์ประชาธิปไตย ฯลฯ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบสำคัญของค่านิยมเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ที่สืบทอดมาจากวัฒนธรรม สถาบันครอบครัว และสถาบันอื่น ๆ ในสังคม การที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับคนอื่น ๆ ทำให้บุคคลสร้างค่านิยมของตนเองขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ หรือผลิตผลทางสังคมที่อยู่รอบ ๆ ตัว เมื่อบุคคลได้พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมหลาย ๆ ด้าน พร้อมกัน ก็จะพยายามจัดลำดับค่านิยมต่าง ๆ ที่รับมา แล้วปรับตัวให้เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ที่ยอมรับนั้น ในที่สุดก็ยึดถือเป็นแนวทางซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติจนเกิดเป็นลักษณะประจำตัวของเขาในที่สุด

ประเภทของค่านิยม

นักวิชาการได้เสนอแนวคิดในการจำแนกประเภทของค่านิยม ดังนี้

ซุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ และอ้อมใจ วงษ์มณฑา (2549, หน้า 42) กล่าวว่า สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้แบ่งค่านิยมไว้ 2 รูปแบบ และแต่ละรูปแบบ แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. รูปแบบที่ 1 แบ่งค่านิยมออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1.1 ค่านิยมเกี่ยวกับตนเอง ได้แก่ ค่านิยมการพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ กับค่านิยมการประหยัดและออม

1.2 ค่านิยมเกี่ยวกับสังคม ได้แก่ ค่านิยมการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย กับค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

1.3 ค่านิยมเกี่ยวกับชาติ ได้แก่ ค่านิยมในความรักชาติ ศาสนา

พระมหากษัตริย์

2. รูปแบบที่ 2 แบ่งค่านิยมออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.1 ค่านิยมด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ค่านิยมการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ กับค่านิยมการประหยัดและออม

2.2 ค่านิยมด้านสังคม ได้แก่ ค่านิยมการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมายกับค่านิยมปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

2.3 ค่านิยมด้านการเมืองและการปกครอง ได้แก่ ค่านิยมความรักชาติ ศาสนา

โรคิช (Rokeach, 1973, p. 7-8 ; อ้างถึงใน สิริพงษ์ เสาภายน, 2554, หน้า 5)

ได้กล่าวถึงประเภทของค่านิยม 2 ประเภท คือ

1. ค่านิยมวิถีปฏิบัติ (Instrumental values) เป็นค่านิยมที่เป็นตัวกำหนดรูปแบบของการกระทำ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1.1 ค่านิยมส่วนจริยธรรม (Moral values) เป็นค่านิยมที่มีจุดรวมอยู่ที่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การละเมิดค่านิยมประเภทนี้จะทำให้นุคคลรู้สึกสำนึกผิด

1.2 ค่านิยมส่วนความสามารถ (Competence values) เป็นค่านิยมที่มีจุดรวมอยู่ที่ตนเอง การละเมิดค่านิยมประเภทนี้จะทำให้เกิดความรู้สึกอับอายที่ตนขาดความสามารถส่วนตัว

2. ค่านิยมจุดหมายปลายทาง (Terminal values) เป็นค่านิยมที่ติดอยู่ในตัวบุคคล แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

2.1 ค่านิยมส่วนบุคคล (Personal values) เป็นค่านิยมที่อยู่ในตัวบุคคล

2.2 ค่านิยมส่วนสังคม (Social values) เป็นค่านิยมที่มีจุดรวมอยู่ระหว่างบุคคล

วินเซนต์ เปรสโน และแคโรล เปรสโน (Vincent Presno & Carol Presno, 1980, p. 5-12 ; อ้างถึงใน วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา, 2554, หน้า 2-3) ได้แบ่งประเภทค่านิยม

ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ สรุปได้ดังนี้

1. Psychological value ค่านิยมส่วนบุคคลแสดงอารมณ์ ความรู้สึก ทักษะคติ
2. Social value ค่านิยมที่คำนึงถึงบทบาทของคนในสังคม ความรับผิดชอบในสังคม รักษากฎหมาย คำสัญญา ไม่ประพฤติตนเสื่อมเสีย
3. Economic value ค่านิยมที่เกี่ยวกับการมีค่ามีราคา หรือทรัพย์สิน
4. Ethical value ค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับตนเอง แสดงให้เห็นคุณค่าของตนเอง เป็นเรื่องความซื่อสัตย์ มีความจริงใจ มีความมุ่งหมายปรารถนาในสิ่งที่ถูกที่ควร

5. Social-Ethical value ค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับวัยตนเองและกลุ่มคน เป็นเรื่องที่ทำให้เห็นแก่สถาบันสังคม รวมทั้งบรรทัดฐานของสังคม

6. Esthetical value ค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับความงามของสิ่งต่าง ๆ

7. Poetic and Literary value ค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับความไพเราะของคำประพันธ์ วรรณคดีต่าง ๆ ที่มนุษย์คิดขึ้นมา

8. Technological value ค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ความสะดวกสบายที่ใช้เทคนิคต่าง ๆ เข้ามาช่วย

9. Legal value ค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของสังคม
ดอน อัลล်พอร์ต (Don Allport, 2003, p. 74 ; อ้างถึงใน สมเดช มุงเมือง, 2555, หน้า 170) กล่าวถึงประเภทของค่านิยม 6 ประเภท ดังนี้

1. ค่านิยมตามแนววิชาการ (Theoretical value) ได้แก่ ความนิยมในการศึกษาหาความรู้ ความจริง เหตุผล และการจัดระบบความรู้

2. ค่านิยมตามแนวเศรษฐศาสตร์ (Economic value) เป็นค่านิยมที่ทำให้บุคคลแสวงหาประโยชน์ ทรัพย์สิน และความมั่งคั่ง

3. ค่านิยมตามแนวสุนทรียภาพ (Aesthetic value) เกี่ยวข้องกับความชื่นชมความพึงพอใจ ความงาม รูปแบบและความเหมาะสมกลมกลืนในลักษณะต่าง ๆ

4. ค่านิยมตามแนวสังคม (Social value) ได้แก่ ความรักเพื่อนมนุษย์ ทำประโยชน์ให้แก่เพื่อนมนุษย์

5. ค่านิยมตามแนวการเมือง (Political value) คือ นิยมอำนาจอิทธิพลและชื่อเสียง

6. ค่านิยมตามแนวศาสนา (Religious value) ได้แก่ ความเชื่อและความยึดถือในศาสนา ศีลธรรมจรรยา รวมถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือจุดหมายอันสูงสุดในจักรวาล

สรุปได้ว่าค่านิยมโดยทั่วไปมี 2 ประเภท คือ ค่านิยมวิถีปฏิบัติ มีจุดศูนย์รวมหนึ่งอยู่ที่ด้านจริยธรรม และศูนย์รวมหนึ่งเป็นด้านความสามารถ เป็นหลักของศีลธรรมที่ตั้งอยู่บนรากฐานที่ว่าคนในสังคมต้องพึ่งพาอาศัยกัน ดังนั้นค่านิยมจึงประณามสิ่งที่ทำให้เกิดความแตกแยกในสังคม เช่น การคดโกง การทำร้ายกัน และยกย่องพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่น ความขยัน ความซื่อสัตย์ สำหรับค่านิยมจุดหมายปลายทาง มีจุดศูนย์รวมอยู่ที่บุคคล และศูนย์รวมอยู่ที่สังคม เป็นสิ่งที่คนปรารถนาจะได้ เป็นสิ่งที่คนบูชายกย่อง และสมาชิกส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม หรือควรแก่การปฏิบัติ ซึ่งค่านิยมดังกล่าวจะทำให้บุคคลมองเห็นสังคมที่ตนเองอยู่ในหลายแง่หลายมุม จะมีความระมัดระวังในการตัดสินใจ ตลอดจนมองเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมทั้งหมดเหล่านั้น

การปลูกฝังค่านิยม

ค่านิยมเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปลูกฝังและพัฒนาให้กับประชาชนในสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเด็กและเยาวชน ซึ่งถือว่าเป็นวัยแห่งการเรียนรู้ และสามารถรับเอาค่านิยมต่าง ๆ ของสังคมได้อย่างรวดเร็ว การปลูกฝังค่านิยมให้เกิดพฤติกรรมที่ดีและยั่งยืนในสังคมมีดังต่อไปนี้

ทิสนา แจมมณี (2546, หน้า 25) กล่าวถึงกระบวนการสร้างค่านิยม ดังนี้

1. การเลือกค่านิยม (Choosing)

1.1 การเลือกกระทำอย่างอิสระ ไม่บังคับ คือ การที่บุคคลได้สำรวจว่ามีทางเลือกที่จะปฏิบัติอะไรบ้าง แล้วค่อย ๆ พิจารณาเลือกตัดทางเลือกที่ไม่ต้องการปฏิบัติออกจนเหลือทางเลือกที่จะปฏิบัติเพียงทางเดียว

1.2 เลือกจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง คือ ก่อนปฏิบัติพิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นจากทางเลือกที่จะปฏิบัติว่ามีผลเป็นอย่างไร ถ้าเป็นผลดีที่เกิดจากความพอใจเป็นอย่างใด และถ้าเป็นผลไม่ดีที่ไม่พอใจเป็นอย่างใด

1.3 การเลือกที่เกิดจากการพิจารณาผลของทางเลือกแต่ละทางแล้ว คือ การที่บุคคลเลือกด้วยความเต็มใจ ไม่ได้เลือกเพราะถูกบังคับจากใครทั้งสิ้น ไม่ได้กลัวถูกวิพากษ์วิจารณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น การที่บุคคลนำทางเลือกปฏิบัติทั้งหมดที่น่าจะเป็นไปได้พร้อมทั้งพิจารณาถึงผลที่จะเกิดจากทางเลือกปฏิบัตินั้นอย่างละเอียด แล้วจึงเลือกปฏิบัติ เรียกว่ามีอิสระในการคิดและเลือก

2. การเห็นคุณค่า (Prizing)

2.1 ผู้เลือกรู้สึกภูมิใจและมีความยินดีที่ได้เลือกกระทำสิ่งนั้น ความภาคภูมิใจในสิ่งที่เลือกนั้น คือ เมื่อบุคคลตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติใดแล้วสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้เขามีความสุข รู้สึกภาคภูมิใจ เพราะมันเป็นสิ่งที่ดี

2.2 ผู้เลือกยืนยันการตัดสินใจเลือกอย่างเปิดเผย คือ เมื่อบุคคลรู้สึกภาคภูมิใจในสิ่งที่ตนได้เลือก ก็อยากจะบอกให้บุคคลอื่นได้รับรู้ถึงการตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติของตน

3. การปฏิบัติตามค่านิยม (Action)

3.1 ผู้เลือกกระทำตามทางเลือกที่ตนตัดสินใจเลือก คือ เมื่อบุคคลเลือกสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้วปฏิบัติในสิ่งที่ตนได้เลือก พยายามลงทุนด้วยการเดินทาง ขอมเสียเงิน เสียเวลา ในการถ่ายทอดทัศนคติของตนให้บุคคลอื่นได้ปฏิบัติตาม เป็นการสนับสนุนหรือส่งเสริมค่านิยมของตน

3.2 ผู้เลือกกระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก คือ เมื่อบุคคลมีค่านิยมใดแล้วก็มีการปฏิบัติหรือกระทำอยู่เสมอจนเป็นลักษณะนิสัยปกติที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

อารมณ์ ฉนวนจิตร (2547, หน้า 91) กล่าวถึงวิธีสอนที่จะช่วยส่งเสริมค่านิยม มีดังนี้

1. โดยใช้วิธีการสอน วิธีการสอนมีหลายรูปแบบ แต่ละแบบจะสอนให้นักเรียนคิด แสดง หรือปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือได้คิด ได้แสดง หรือได้ปฏิบัติรวม ๆ กันก็ได้ ดังนี้

1.1 สอนโดยการอภิปราย เช่น การอภิปรายเพื่อกระจ่างค่านิยม การแสดงละคร สมมติสถานการณ์

1.2 สอนโดยใช้วิธีเขียน เช่น การใช้เอกสารค่านิยม การเขียนอนุทินประจำวัน และแสดงความรู้สึกนึกคิด การบันทึกค่านิยม การตอบคำถามปลายเปิดและแบบอื่นที่ครูเห็นสมควร

2. โดยใช้วิธีการอบรม เช่น การอบรมหน้าเสาธง การจัดโฮมรูมหรือมีครูประจำชั้น การจัดสิ่งแวดล้อม

3. โดยการจัดสิ่งแวดล้อม จัดในลักษณะโครงการ เช่น โครงการส่งเสริมความสะอาด ปลูกต้นไม้ จัดป้ายคติธรรม เป็นต้น

4. โดยใช้กิจกรรมทางศาสนา ครุมนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในพิธีสำคัญทางศาสนา เช่น เวียนเทียน แห่งเทียนพรรษา ฟังเทศน์

5. โดยใช้คำถาม การใช้คำถามมีความสำคัญต่อการส่งเสริมและพัฒนาค่านิยม ในส่วนที่จะช่วยครูวิเคราะห์ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียน ครูจึงควรศึกษาวิธีการ ตลอดจนเทคนิค การใช้คำถาม และการสร้างเครื่องมือทดสอบ เพื่อสำรวจค่านิยมของนักเรียนก่อนทำการสอน ระหว่างการสอน และหลังการสอนต่อไป

ดวงเดือน พันธุมนาวิน, โกศล มีคุณ และงามตา วณิชานนท์ (2556, หน้า 35)

กล่าวไว้ว่า การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ครูควรมีความรู้ มีเจตคติที่ดีต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มีเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสม สามารถนำสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงมาใช้เป็น บทเรียนสำหรับเสริมสร้างค่านิยม เอาใจใส่ต่อหน้าที่และเป็นแบบอย่างที่ดี ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ครูควรหยิบยกสถานการณ์ต่าง ๆ ที่พบเจอในชีวิตประจำวันมาพูดคุยกับ นักเรียน โดยครูตั้งคำถามเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นว่า เกิดอะไรขึ้น อย่างไร ทำไมจึงเป็น เช่นนั้น เหตุการณ์หรือการกระทำดังกล่าวส่งผลกระทบต่อใครอย่างไร และสุดท้ายเมื่อรู้เช่นนี้แล้ว เราควรทำอะไรหรือไม่ควรทำอะไรอย่างไร จากนั้นให้นักเรียนเป็นผู้กำหนดแนวทางแก้ไขและ สร้างข้อตกลงร่วมกัน การฝึกให้นักเรียนทำด้วยความเข้าใจที่ถ่องแท้ เห็นผลดีและผลเสียที่จะ เกิดขึ้นจากการกระทำของตน จะทำให้นักเรียนรู้สึกเห็นคุณค่าของการกระทำนั้น ๆ ซึ่งการปลูกฝัง คุณลักษณะดังกล่าวอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอจะค่อย ๆ สั่งสมและก่อเกิดเป็นค่านิยมที่ดีงามติดตัว นักเรียนจนเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีในอนาคต

วัลย์ อิศรางกูร ณ อยุธยา (2558, หน้า 27-28) กล่าวไว้ว่า ปัจจัยการสร้างค่านิยม มีดังนี้

1. การบริหารจัดการเรียนรู้

1.1 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี เช่น ความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยของโรงเรียน มีรูปภาพบุคคลสำคัญของชาติในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน เป็นต้น ทั้งนี้ให้นักเรียนมีการวิเคราะห์เลือกแนวทางที่ถูกต้องอย่างมีส่วนร่วม

1.2 การเปิดกว้างในการสื่อสาร การพัฒนาค่านิยมที่ได้ผลต้องมาจากจิตใจและความรู้สึก การสื่อสารจึงไม่ควรให้นักเรียนฟังอย่างเดียว แต่ต้องให้เกิดความหมายแก่นักเรียนด้วย ไม่ควรครอบงำการอภิปรายต้องฟังความคิดเห็น ความรู้สึกของนักเรียน แม้ว่าการจัดการเรียนรู้จะเพื่อนำการอบรมโดยตรง แต่ควรเปิดใจให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรงเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยความคิด รู้สึกเห็นคุณค่า และแสดงออก

1.3 ไม่ควรมีการบังคับหรือเรียกร้องในการพัฒนาค่านิยม แต่ให้นักเรียนปฏิบัติให้เห็นผลลัพธ์ที่ดี ให้นักเรียนได้รู้สึกว่าเขาสมควรที่จะทำอะไร เพื่อให้ได้สิ่งที่ดี ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดพลังที่มาจากภายในจิตใจ

1.4 การเป็นตัวอย่างที่ดีของครู/ผู้บริหาร การที่นักเรียนได้เห็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม เช่น มีเมตตา มีความรับผิดชอบ ให้เกียรติผู้อื่น อุดหนุน มีความพอเพียง หรือปฏิบัติหลักสายกลาง การหมั่นศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เป็นสะท้อนตัวอย่างจากเรื่องจริง นอกเหนือจากการสอนว่าค่านิยมนั้นดีจริงและส่งผลดีแก่ผู้ปฏิบัติจริง

2. การดำเนินงานสอนของครู

2.1 การบูรณาการกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูผู้สอนต้องวิเคราะห์คุณภาพผู้เรียน ตัวชี้วัด สาระที่สอดคล้องกับค่านิยม

2.2 การสอนที่เป็นลักษณะของกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เหมาะสมที่เป็นคุณลักษณะค่านิยม

2.3 การตั้งคำถามที่เน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า เป็นการตั้งคำถามในลักษณะต่าง ๆ เช่น คำถามที่ให้นักเรียนอธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น คำถามที่ให้นักเรียนอธิบายความรู้สึกหรือความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ คำถามให้อธิบายการกระทำของบุคคล คำถามให้วิเคราะห์การกระทำว่ามีผลดีหรือผลเสียอย่างไร เป็นต้น

2.4 การประเมินพฤติกรรมที่สะท้อนค่านิยม ซึ่งอาจสะท้อนได้จากการประเมินตนเอง ประเมินโดยครู หรือประเมินโดยบุคคลอื่น ๆ โดยมีเครื่องมือ คือ แบบสังเกต แบบบันทึกของนักเรียน แบบประเมินคุณภาพ แบบสำรวจ แบบตรวจรายการ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การสร้างค่านิยมเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญ พ่อแม่ที่จัดประสบการณ์ที่บ้าน ครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนมีส่วนสำคัญที่จะสร้างหลักการพื้นฐานทางใจอันเป็นแนวทางการดำรงชีวิตให้แก่เด็ก อย่างไรก็ตามครูควรวิเคราะห์ส่วนประกอบของค่านิยมว่าควรจะเริ่มต้นเมื่อใด โดยวิธีใด และปฏิบัติอย่างไร เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรการสอน โดยเฉพาะแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมนั้น ครูผู้สอนควรใช้วิธีการที่หลากหลายรูปแบบ รูปแบบใดเหมาะกับการใช้สอนเพื่อส่งเสริมค่านิยมข้อใด ครูผู้สอนจะต้องหมั่นศึกษา ค้นคว้า หากความรู้เพิ่มเติมเสมอ เมื่อมีการทดลองใช้แล้วก็ควรจะได้ประเมินผลว่ารูปแบบวิธีการสอนใดเหมาะสมกับเนื้อหาสาระใดมากที่สุด

ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้กำหนดนโยบายในการสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เพื่อให้ประชาชนชาวไทยนำมาประพฤติปฏิบัติในการสร้างสังคมให้มีความสุข และเป็นพื้นฐานสำคัญในการปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นกับคนไทย ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

ความหมายของค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

ภายหลังจากการประกาศเรื่องค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ หน่วยงานต่าง ๆ ได้นำไปเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานด้านการศึกษาที่ได้นำแนวทางเรื่องค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไปประกอบการวางกลยุทธ์และนโยบายการทำงาน ซึ่งค่านิยมดังกล่าวครอบคลุมและสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 (2558, หน้า 5-6), สำนักงานประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น (2557, หน้า 2-3) และวลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา (2558, หน้า 9-10) ได้ให้คำนิยามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สรุปไว้ดังนี้

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนที่แสดงถึงความสำนึกและภาคภูมิใจความเป็นไทยปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนที่แสดงถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น ละความเห็นแก่ตัว รู้จักแบ่งปันช่วยเหลือสังคมและบุคคลที่ควรให้ รู้จักควบคุมตัวเองเมื่อประสบกับความยากลำบากและสิ่งทีก่อให้เกิดความเสียหาย

3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ หมายถึง การประพฤติที่แสดงถึงการรู้จักบุญคุณ ปฏิบัติตามคำสั่งสอน แสดงความรัก ความเคารพ ความเอาใจใส่ รักษาชื่อเสียง และตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูอาจารย์

4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนที่แสดงถึงความตั้งใจเพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน แสวงหาความรู้ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม หมายถึง การปฏิบัติตนที่แสดงถึงการเห็นคุณค่า ความสำคัญ ภาคภูมิใจ อนุรักษ์ สืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันดีงาม

6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตน โดยยึดมั่นในคำสัญญา มีจิตใจโอบอ้อมอารี ช่วยเหลือผู้อื่นเท่าที่ช่วยได้ ทั้งกำลังทรัพย์ กำลังกาย และกำลังสติปัญญา

7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่ถูกต้อง หมายถึง การแสดงถึงการมีความรู้ ความเข้าใจ ปฏิบัติตนตามหน้าที่และสิทธิของตนเอง เคารพสิทธิของผู้อื่นภายใต้การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ หมายถึง การปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายไทย มีความเคารพและนอบน้อมต่อผู้ใหญ่

9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำอย่างรอบคอบ ถูกต้องเหมาะสม และน้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีความรู้ มีคุณธรรม และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา หมายถึง การปฏิบัติตนให้มีร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรงปราศจากโรคภัย มีจิตใจที่เข้มแข็ง มีความละอายเกรงกลัวต่อบาป ไม่กระทำความชั่วใด ๆ ยึดมั่นในการทำความดีของศาสนา

12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง หมายถึง การปฏิบัติตนและให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และประเทศชาติ ขอมเสียดละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาประโยชน์ของส่วนรวม

อุไร จักร์ตรีมงคล (2558, หน้า 17-19) ได้ให้คำนิยามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สรุปไว้ดังนี้

1. รักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ หมายถึง ทศนะของบุคคลที่เห็นว่าการรักความศรัทธา หวงแหน ปกป้อง ยกย่องความเป็นชาติไทย ยึดมั่นศาสนา และจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์เป็นสิ่งที่พึงกระทำ
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม หมายถึง ทศนะของบุคคลที่แสดงถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง ขอมเสียดละ โดยไม่เสียดายแม้เป็นสิทธิของตน และสามารถควบคุมตนเองเมื่อประสบกับปัญหาและความยากลำบาก
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ หมายถึง ทศนะของบุคคลที่เห็นชอบกับการสำนึกบุญคุณผู้ที่มีพระคุณ โดยการแสดงความเคารพ ปฏิบัติตามคำสั่งสอน และเอาใจใส่ตอบแทนบุญการีและครูอาจารย์
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม หมายถึง ทศนะของบุคคลที่แสดงความเพียรพยายามในการศึกษาเล่าเรียน แสวงหาความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม
5. รักษาวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันงดงาม หมายถึง ทศนะของบุคคลที่สะท้อนถึงการเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมประเพณีไทย อนุรักษ์และสืบทอดด้วยความภาคภูมิใจ
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน หมายถึง ทศนะของบุคคลที่เห็นชอบกับการประพฤติปฏิบัติตนที่ดีงาม ยึดคำมั่นสัญญา มีจิตใจโอบอ้อมอารี
7. เข้าใจ เรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง หมายถึง ทศนะของบุคคลที่เห็นถึงความสำคัญของการเป็นประชาธิปไตย เรียนรู้และปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของตนเอง เคารพสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น
8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ หมายถึง ทศนะของบุคคลที่เห็นด้วยกับการยึดถือปฏิบัติตามข้อตกลงและกฎเกณฑ์ของสังคม ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของโรงเรียน มีความเคารพและนอบน้อมต่อผู้ใหญ่
9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หมายถึง ทศนะของบุคคลที่แสดงออกถึงการนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน คิดให้ถี่ถ้วนถึงผลดีผลเสียที่ตามมาก่อนลงมือทำ และดำรงตนด้วยความไม่ประมาท

10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ทักษะของบุคคลที่เห็นด้วยกับการดำรงชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี รู้จักอดออม มีวินัยในการใช้จ่ายและรู้จักทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ

11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายนและเกรงกลัวต่อบาป หมายถึง ทักษะของบุคคลที่เห็นว่าการปฏิบัติตนให้ร่างกายมีความแข็งแรงและจิตใจเข้มแข็ง ไม่กระทำความชั่วใด ๆ ยึดมั่นในการทำมาดี ไม่หลงผิดมัวเมาในสิ่งเสพติดและอบายมุข

12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง หมายถึง ทักษะของบุคคลที่จะปฏิบัติตน เสียสละ ให้ความร่วมมือทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและประเทศชาติ

จากค่านิยมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สรุปได้ว่า ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เปรียบเสมือนจริยธรรมพื้นฐานที่ทุกคนควรยึดถือและประพฤติปฏิบัติ อีกทั้งค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ครอบคลุมและมีความสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ดังนั้นในการนำค่านิยมดังกล่าว ไปพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถานศึกษาต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โดยพิจารณาจากนิยาม ตัวชี้วัด พฤติกรรม บ่งชี้ และเกณฑ์การให้คะแนนของค่านิยมหลัก 12 ประการ

แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

แนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยที่จะทำให้การพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความยั่งยืน การพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายร่วมมือกันปลูกฝังค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ดังนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 (2557, หน้า 1) และ วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา (2558, หน้า 14) ได้เสนอแนวทางดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดค่านิยมหลัก 12 ประการ ในระดับสถานศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นการสร้างตระหนักรู้

1. จัดทำแผ่นป้ายประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ
2. การประชุมชี้แจงแก่ครู บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน

ขั้นดำเนินการ

1. วางแผนการดำเนินงาน มอบหมายผู้รับผิดชอบ
2. จัดทำโครงการ หรือกิจกรรมเพื่อสนองตอบนโยบาย
3. ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ โดยบูรณาการกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การผนวกในกิจกรรมตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดกระบวนการเรียนรู้ผ่านสื่อ กิจกรรมในและนอกห้องเรียน ฯลฯ

ขั้นประเมินผล

1. นิเทศติดตามการดำเนินงานในระดับชั้นเรียน ระดับ โรงเรียน โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ระยะก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ หลังดำเนินการ

2. นำเสนอวิธีปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการปลูกฝังค่านิยม 12 ประการ

ขั้นสรุป รายงานผล

1. สรุปรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
2. วางแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สู่ความยั่งยืน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 (2557, หน้า 3) กล่าวไว้ว่า เพื่อสร้างความตระหนักในการนำ นโยบาย จุดเน้น และเป้าหมายในการบูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ได้เสนอแนวปฏิบัติในการดำเนินงาน ดังนี้

- ระดับเขตพื้นที่
  1. แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน/ผู้รับผิดชอบ เพื่อกำหนดมาตรการและแนวทางการปฏิบัติการในระดับสำนักงานเขตพื้นที่
  2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ติดตาม นิเทศ และประเมินสถานศึกษาที่ดำเนินการเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการอย่างเป็นรูปธรรม และเกิดประสิทธิผลที่ชัดเจน
  3. สรุปและเผยแพร่ผลงานที่ประสบความสำเร็จ
  4. รวบรวมผลการดำเนินงาน สรุปรายงานผลในระบบ ARS โดยกำหนดค่าตัวแปรเพื่อกรอกข้อมูล สถานศึกษามีการดำเนินกิจกรรมให้ผู้เรียนมีค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการครบทุกตัวหรือมีความสอดคล้องกับช่วงวัย รายงานในระบบ
  5. จัดทำเอกสารประกอบการรายงาน โดยแนบไฟล์เอกสารหลักฐาน ตามแบบรายงานตัวชี้วัดเพื่อใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  6. ผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดรายงานผลการดำเนินงานระบบออนไลน์ และแนบไฟล์ข้อมูลเอกสารอ้างอิงตามแบบฟอร์มคู่มือในระบบ ARS ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 รอบ ได้แก่ รอบ 6 เดือน รอบ 9 เดือน และรอบ 12 เดือน

ระดับสถานศึกษา

1. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ ติดตาม นิเทศการดำเนินงานเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการให้บรรลุวัตถุประสงค์
2. รวบรวมผลการดำเนินงาน สรุปรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามรายละเอียดเอกสารแนบ (ARS)

ระดับชั้นเรียน

1. ผู้บริหารโรงเรียนประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานตามค่านิยมหลัก 12 ประการ ให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาทราบ เพื่อให้เกิดความตระหนักและความเข้าใจ
  2. ครูผู้สอนศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกับค่านิยมหลัก 12 ประการ เพื่อบูรณาการวางแผน ออกแบบ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับจุดเน้น นโยบายที่กำหนด
  3. ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้อง นำจุดเน้น/นโยบายการส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการสู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียน
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 (2557, หน้า 2-4) กล่าวไว้ว่า การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลในสถานศึกษา ควรมีแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนค่านิยมหลัก 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ดังนี้

สถานศึกษา

1. กำหนดนโยบายการขับเคลื่อนค่านิยมหลัก 12 ประการ สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา กำหนดแนวคิดในการขับเคลื่อน แผนงานโครงการ และกิจกรรมที่สร้างเสริมและปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการ ให้ชัดเจน
2. กำหนดรูปแบบและเป้าหมายการขับเคลื่อน การสร้างเสริมและปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการ สู่การปฏิบัติในสถานศึกษาให้ครอบคลุมทั้งสถานศึกษา ได้แก่ ค่านิยมของผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียน
3. ผนวกค่านิยมหลัก 12 ประการ ในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีการประกวดเล่าเรื่อง อ่านทำนองเสนาะ ท่องบทอาขยาน คัดลายมือ แต่งเพลง กาพย์ กลอน ฯลฯ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีกิจกรรมการเรียนรู้ตามแหล่งประวัติศาสตร์ ทำโครงการ/โครงการตามแนวพระราชดำริ กิจกรรมเพื่อสังคมสาธารณประโยชน์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีการประกวดวาดภาพ ร้องเพลงเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีไทย เป็นต้น

4. ปลุกฝังและพัฒนาค่านิยมหลัก 12 ประการให้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง เน้นการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน จนเกิดเป็นพฤติกรรมที่ยั่งยืน ทั้งนี้ ให้มีการพัฒนาและประเมินอย่างเข้มข้นในแต่ละระดับชั้น ดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 เน้นในด้านการรักษา ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ข้อ 1) ความกตัญญู (ข้อ 3) และการมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย (ข้อ 8)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 เน้นในด้านซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน (ข้อ 2) ใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียน (ข้อ 4) และมีความเข้มแข็งทั้งกายใจ (ข้อ 11)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 เน้นในด้านรักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย (ข้อ 5) เข้าใจ เรียนรู้ประชาธิปไตยที่ถูกต้อง (ข้อ 7) และปฏิบัติตามพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ข้อ 9)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 เน้นในด้านมีศีลธรรม รักษาความสัตย์ (ข้อ 6) ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ข้อ 10) และการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม (ข้อ 12)

5. กำหนดวิธีการเรียนรู้ค่านิยมหลัก 12 ประการให้เหมาะสมกับวัยและศักยภาพผู้เรียน เช่น

- ระดับประถมศึกษา ให้เรียนรู้ผ่านบทเพลง นิทาน เหตุการณ์ หรือ การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ อาทิ สถานที่จริงทางประวัติศาสตร์ หน่วยงานตามโครงการพระราชดำริ พิพิธภัณฑฯ ฯลฯ

- ระดับมัธยมศึกษา ให้เรียนรู้ผ่านการศึกษารายเทียบ วิเคราะห์ สังเคราะห์ชีวประวัติบุคคลสำคัญ บุคคลที่ทำความดีต่อส่วนรวม หรือเหตุการณ์สำคัญในอดีตและปัจจุบัน เพื่อการพัฒนาการอยู่ร่วมกันในเชิงสร้างสรรค์

6. ดำเนินกิจกรรมการสร้างเสริม และปลุกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการ แก่ผู้เรียน ครอบคลุมการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

7. ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่สร้างเสริมและปลุกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการ ในสถานศึกษาทั้งงบประมาณ วิธีการ แนวความคิด และกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

8. ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ ติดตาม นิเทศการดำเนินงานเกี่ยวกับ ค่านิยมหลัก 12 ประการให้บรรลุวัตถุประสงค์

9. ชกย่องผู้เรียน ครู และบุคลากรต่าง ๆ ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ที่ปฏิบัติตามหลักค่านิยมหลัก 12 ประการ และเป็นต้นแบบที่ดี

10. มีและใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดจนภูมิปัญญาต่าง ๆ ผู้นำชุมชน บุคคลตัวอย่าง หรือแบบอย่างของค่านิยมให้เข้ามามีส่วนในการสร้างเสริม และปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา

11. ร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกสถานศึกษา ในการดำเนินกิจกรรมการสร้างเสริมและปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรให้ความสำคัญกับครอบครัว และชุมชน หรือผู้นำในชุมชน ที่มีหน้าที่โดยตรงในการปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการแก่ผู้เรียน

12. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาติดตาม นิเทศ และประเมินสถานศึกษาที่ ดำเนินการเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการอย่างเป็นรูปธรรม และเกิดประสิทธิผลที่ชัดเจน
ครูและบุคลากร

1. ปฏิบัติตนเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดีในการแสดงออกถึงค่านิยมหลัก 12 ประการ

2. สร้างเสริม ปลูกฝัง และบูรณาการค่านิยมหลัก 12 ประการในกิจกรรม การเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและ นอกห้องเรียน

3. เข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างและปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการ ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

4. คิดสร้างสรรค์และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนร่วมมือกับสถานศึกษา ชุมชน องค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในการทำกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างและปลูกฝังให้นักเรียนมี ค่านิยมหลัก 12 ประการ

5. แสดงออกทางความคิดและความรู้สึก ตลอดจนปฏิบัติตนให้มีความ สอดคล้องกับค่านิยมหลัก 12 ประการผ่านกิจกรรม การกระทำและช่องทางต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

6. ร่วมประเมินและพัฒนาการสร้างเสริมและปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการ ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้เรียน

1. เข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างและปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการใน รูปแบบต่าง ๆ อย่างเต็มใจและต่อเนื่อง

2. แสดงออกทางความคิด และความรู้สึก ตลอดจนการปฏิบัติให้สอดคล้อง ตามค่านิยมหลัก 12 ประการผ่านกิจกรรม การประพฤติปฏิบัติต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

3. คิดสร้างสรรค์กิจกรรมต่าง ๆ ที่แสดงถึงการเสริมสร้างและแสดงออกตาม
ค่านิยมหลัก 12 ประการและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

4. ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกฝัง
และเสริมสร้างค่านิยมหลัก 12 ประการและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง

5. แสดงการกระทำที่บ่งบอกว่ามีเอกลักษณ์หรือการกระทำของการปฏิบัติตาม
ค่านิยมหลัก 12 ประการได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง และเป็นที่ยอมรับ

ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. รับทราบการดำเนินการเสริมสร้างและปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการของ
สถานศึกษา

2. ให้การสนับสนุนสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมการเสริมสร้างและ
ปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการ ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แนวความคิด ข้อเสนอแนะ งบประมาณ
หรือทรัพยากรต่าง ๆ เป็นต้น

3. เข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างและปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการ
ที่โรงเรียนดำเนินการตามโอกาสต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557, หน้า 3) กล่าวไว้ว่า การเสริมสร้าง
คุณลักษณะของเด็กปฐมวัย (อายุ 3-5 ปี) ตามค่านิยมหลัก 12 ประการ มีหลักการดังนี้

1. การสร้างเสริมคุณลักษณะของเด็กปฐมวัยตามค่านิยมหลัก 12 ประการ
ใช้กระบวนการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม โดยใช้หลักการสอนด้านจิตพิสัย

2. การพัฒนาค่านิยมในเด็กปฐมวัย ใช้ลักษณะการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องร่วมกัน
ระหว่างบ้านและโรงเรียน โดยออกแบบกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยให้พ่อแม่ผู้ปกครองและ
ครูปฐมวัย กล่อมเกลาจิตใจและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็ก

ลักษณะกิจกรรมเสริมสร้างค่านิยมในเด็กปฐมวัย เป็นกิจกรรมบูรณาการที่สามารถบรรลุ
ค่านิยมหลัก 12 ประการ โดยจัดเป็นกิจกรรม 3 ลักษณะ คือ

1. กิจกรรมที่เป็นกิจวัตรประจำวันของเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน

2. กิจกรรมเสริมสร้างค่านิยมเฉพาะเรื่อง ฝึกปฏิบัติต่อเนื่องกันระหว่างบ้านและ
โรงเรียนสอดแทรกในหน่วยการเรียนรู้ตามสาระที่ควรเรียนรู้ โดยมีจดหมายถึงผู้ปกครองเป็นสื่อ
ในการทำกิจกรรมร่วมกัน

3. กิจกรรมเสริม เป็นกิจกรรมที่โรงเรียนและบ้านร่วมกันจัดในวาระสำคัญต่าง ๆ
โดยพ่อแม่ ผู้ปกครองและครูร่วมกันกำหนดกิจกรรมจัดทำตารางปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเสริมสร้าง
ค่านิยม เช่น กิจกรรมวันขนมไทย กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาลานวัด เป็นต้น

สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา (2557, หน้า 1-4) กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ มีแนวทางการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งสามารถจัดได้ตามความพร้อมของสถานศึกษาแต่ละแห่ง แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ มีดังนี้

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

- เปิดเพลงปลุกฝังการรักชาติ ก่อนเข้าแถวตอนเช้าทุกวัน หรือเสียงตามสาย ช่วงพักกลางวัน

- กิจกรรมหน้าเสาธง เช่น ร้องเพลงชาติอย่างถูกต้อง
- จัดกิจกรรมวันสำคัญของชาติ การเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคีใน

โรงเรียน ชุมชน สังคม

- การเข้าร่วมวันสำคัญทางศาสนาที่ตนเองนับถือ
- การเข้าค่ายคุณธรรม
- การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนเองนับถือ
- การเข้าร่วมกิจกรรมเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น วันเฉลิม

พระชนมพรรษา วันจักรี วันปิยมหาราช เป็นต้น

- การเขียนเรียงความเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์
- การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
- การกล่าวสวดมนต์ (ตามศาสนาที่ตนเองนับถือ) ก่อนเข้าเรียน/หลังเลิกเรียน

2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งดีงามเพื่อส่วนรวม

- การกล่าวคำปฏิญาณตนหน้าเสาธง
- การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ตามหลักสูตร
- จัดกิจกรรมส่งเสริมการนำหลักศาสนาบูรณาการกับชีวิตประจำวัน เน้นความ

ซื่อสัตย์ อดทน ความเสียสละ ผ่านพฤติกรรมทางกาย วาจา ใจ

- กิจกรรมจิตอาสา
- การยกย่อง เชิดชูเกียรติ บุคคลที่ทำความดี

3. กตัญญูพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

- การจัดกิจกรรมวันสำคัญที่แสดงถึงความกตัญญูต่อบุคคล เช่น วันไหว้ครู

วันแม่ วันพ่อ วันครอบครัว เป็นต้น

- การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติและทำกิจกรรมปลุกฝังค่านิยมความกตัญญูในวิถีชีวิต เช่น การช่วยพ่อแม่ การช่วยเหลือครูบาอาจารย์ เป็นต้น

- จัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เพลง นิทาน วีดิทัศน์ เป็นต้น
- จัดกิจกรรมเสริมสร้างความกตัญญู เช่น การมอบเกียรติบัตร เป็นต้น
- การสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติตนเป็นลูกที่ดี นักเรียนที่ดี คนดีของสังคม

4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

- จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในและนอกห้องเรียน โดยเน้นกิจกรรมรักการอ่าน

กิจกรรมห้องสมุดมีชีวิต

- การส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- การให้นักเรียนศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ในและนอกห้องเรียนใน

รูปแบบที่หลากหลาย

- การเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับวัย
- การให้นักเรียนสรุป นำเสนอวิเคราะห์สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อน

5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม

- การกำหนดให้นักเรียนแต่งกายด้วยชุดวัฒนธรรมท้องถิ่น สัปดาห์ละ 1 วัน
- การฝึกมารยาทแก่นักเรียน เช่น การรับประทานอาหาร การแสดงความ

เคารพต่อบุคคลต่าง ๆ การมีสัมมาคารวะ เป็นต้น

- จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น และของชาติไทย เน้น

การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เช่น วันสำคัญทางศาสนา

- จัดกิจกรรมวันภาษาไทย ปลูกฝังการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ปลูกฝังการเขียน

เลขไทย เป็นต้น

- การเชิญภูมิปัญญาในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้แก่นักเรียน
- ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย เช่น การนำ

ความรู้ไปใช้และขยายผลแก่คนอื่น

6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน

- จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียน เน้นการนำหลักศาสนา บูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ให้เป็นวิถีชีวิต เช่น กิจกรรมตามแนวทางโรงเรียนวิถีอิสลาม/ กิจกรรมตามแนวทางโรงเรียนวิถีพุทธ เน้นการนำหลักศาสนาไปใช้ในการปฏิบัติตนที่เหมาะสม

- จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี กิจกรรมของหายได้คืน การจัดค่ายคุณธรรม

กิจกรรมบันทึกความดี เป็นต้น

- การกล่าวคำปฏิญาณตน การปฏิบัติตนตามข้อตกลงของห้องเรียน-โรงเรียน

- การอบรมคุณธรรม จริยธรรม บ่มเพาะนิสัยที่ดีแก่นักเรียนหน้าเสาธง ในและนอกห้องเรียน ผ่านเพลง นิทาน สื่อต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

- การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง

- จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นพลเมืองในวิถีชีวิตประชาธิปไตย เช่น การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของตน การเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามัคคี การส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียน กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด

- การจัดกิจกรรมที่เน้นการอยู่ร่วมกัน การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม การนำเสนอผลงาน เป็นต้น

- การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง ตามจุดเน้น 5 ข้อ ได้แก่ ความเป็นไทย รักชาติ ยึดมั่นศาสนา เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ พลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ความปรองดองสมานฉันท์ และมีวินัยในตนเอง โดยเน้นการปฏิบัติ

- จัดกระบวนการเรียนรู้ในรายวิชาประวัติศาสตร์ ตามจุดเน้น 5 ข้อ ได้แก่ ความเป็นมาของชาติไทย สัญลักษณ์ของชาติไทย สถาบันพระมหากษัตริย์ บรรพบุรุษไทย และภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย ให้ครอบคลุม และเน้นทักษะกระบวนการ

8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่

- จัดกิจกรรมเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ เช่น การฝึกเข้าแถว การแสดงกิริยาที่เหมาะสมต่อบุคคลและสถานที่ การปฏิบัติตามกฏระเบียบ กติกา ข้อตกลง ร่วมกันของครอบครัว ห้องเรียน โรงเรียน สังคม การตรงต่อเวลา การแสดงความเคารพต่อบุคคลในระดับต่าง ๆ อย่างถูกวิธี

- จัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด

- จัดกิจกรรมบูรณาการความมีวินัย ผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึก

9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระเจ้าอยู่หัว

- กิจกรรมฝึกสมาธิแก่นักเรียน

- ส่งเสริมการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (หลัก 3 ห่วง

2 เงื่อนไข)สู่การบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

- การจัดค่ายคุณธรรม

- การมอบหมายงานให้นักเรียนรับผิดชอบ และทำงานด้วยความตั้งใจ

- การอบรมนักเรียน หน้าเสาธง หรือ ก่อนจัดการกระบวนการเรียนรู้ทุกวัน

10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่าย จำหน่ายและพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี

- จัดให้มีมุม ป้ายนิเทศ แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- โรงเรียนมีการน้อมนำหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข สู่การปฏิบัติ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านผลที่เกิดกับโรงเรียน นักเรียน
- ฝึกถอดบทเรียนหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข จากการได้ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ (หลักเหตุผล ความพอประมาณ การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี)
- ส่งเสริมให้นักเรียนมีการปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับบทบาท หน้าที่ มีความพอประมาณ ประหยัด อุดมอม การใช้ทรัพย์สินอย่างคุ้มค่า
- การจัดกิจกรรมรักการอ่าน จัดกิจกรรมเสริมรายได้ระหว่างเรียน จัดกิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

11. มีความเข้มแข็งทั้งทางร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจใฝ่ต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

- การน้อมนำหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข สู่การปฏิบัติ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านผลที่เกิดกับโรงเรียน นักเรียน
  - การถอดบทเรียนหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข จากการได้ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ (หลักเหตุผล ความพอประมาณ การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี)
  - จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีการออกกำลังกายอย่างเหมาะสม
  - จัดกิจกรรมณรงค์ในรูปแบบต่างๆ เช่น การเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด
- การจัดป้ายนิเทศประชาสัมพันธ์ เป็นต้น
- การส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านสื่อที่หลากหลาย เพื่อพัฒนากระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล บนพื้นฐานความถูกต้อง

12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตน

- การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์
- การร่วมพัฒนา ทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน ศาสนาสถาน
- การจัดกิจกรรมอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมค่ายอาสาสมัคร
- การส่งเสริมให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง

- กิจกรรมรณรงค์การความดี ร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนาอย่างต่อเนื่อง
- การจัดกิจกรรมรณรงค์ต่าง ๆ เช่น ด้านยาเสพติด เป็นต้น
- กิจกรรมเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียน กิจกรรม 5 ส.
- การส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านสื่อที่หลากหลาย เช่น เพลง นิทาน เกมการศึกษา วีดิทัศน์ หนังสือ อินเทอร์เน็ต การลงมือปฏิบัติจริง สถานการณ์ เป็นต้น

วีรพงษ์ คล้อยดี (2558, หน้า 62-64) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำในด้าน ค่านิยมหลัก 12 ประการ เป็นตัวแบบที่ดีและสามารถใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนสู่การ ปฏิบัติงานในโรงเรียนได้ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนตลอดจนผู้ปกครองมีความ ตระหนักรู้ เข้าใจและเห็นความสำคัญในการพัฒนา ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สถานศึกษาต้องระบุงิจกรรมแต่ละค่านิยมที่จะขับเคลื่อนให้ชัดเจน กำหนดแนวทางการปฏิบัติ ร่วมกันให้ทุกคนรับรู้ เข้าใจ ปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน และให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล สรุปลง และรายงานผลอย่างต่อเนื่อง สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการเป็นตัวอย่างที่ดีของบุคคลที่ใกล้ชิด เช่น ครู พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และยังพบว่า การสร้างแบบอย่างที่ดีในการมีค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เป็นตัวอย่าง เป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนแล้วนักเรียนย่อมมีความอยากที่จะเป็นคนดี

สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนา ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ในระดับ สถานศึกษาแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นการสร้างความตระหนัก ขั้นดำเนินการ ขั้นประเมินผล และขั้นสรุปรายงานผล ทั้งนี้สถานศึกษาต้องระบุงิจกรรมแต่ละค่านิยมที่จะขับเคลื่อนให้ชัดเจน กำหนดแนวทางการปฏิบัติร่วมกันให้ทุกคนรับรู้ เข้าใจ ปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน สิ่งที่สำคัญ ที่สุดคือการเป็นตัวอย่างที่ดีของบุคคลที่ใกล้ชิด เช่น ครู พ่อ แม่ ผู้ปกครอง

ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

ยุทธศาสตร์ คือสิ่งที่องค์กรกำหนดเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ โดยแต่ละองค์กรมีเป้าหมาย แตกต่างกัน ถ้าเป็นองค์กรเอกชนความสำเร็จของเป้าหมายอยู่ที่ตัวเลขทางการเงินหรือผลกำไร ถ้าเป็นหน่วยงานราชการอยู่ที่การบริการเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน การสร้างความพึงพอใจ การบรรลุวิสัยทัศน์ เป็นต้น

ความหมายของยุทธศาสตร์

การทำความเข้าใจความหมายยุทธศาสตร์ (Strategy) หรือกลยุทธ์ จะทำให้เห็นภาพ องค์กรรวมของการปฏิบัติงาน และจะนำไปสู่การมองเห็นแนวทางและวิธีปฏิบัติ เปรียบได้กับการใช้ เข็มทิศนำทางให้การกิจขององค์กรบรรลุเป้าหมาย นักวิชาการหลายท่านจึงได้ให้ความหมายของ คำว่า ยุทธศาสตร์ ไว้ดังนี้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, หน้า 4) ให้ความหมายว่า กลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ หมายถึง ความสามารถในการค้นหาวิธีการที่ดีที่สุด ด้วยการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน ท่ามกลางสภาพการณ์ที่อาจมีอุปสรรคและความไม่แน่นอน เพื่อจะเอาชนะสถานการณ์ดังกล่าวให้ไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 73) ให้ความหมายว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง วิชาที่ว่าด้วยการพัฒนาและการใช้อำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ จิตวิทยา และกำลังรบ ทางทหาร เช่น จุดยุทธศาสตร์

พลุ เดชะรินทร์ (2548, หน้า 44) ให้ความหมายว่า กลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ หมายถึง แนวทางในการดำเนินงานให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วยคำถามที่สำคัญ ได้แก่ ปัจจุบันเราอยู่ ณ จุดใด ความต้องการไปถึงจุดใด และจะไปถึงจุดหมายนั้นได้อย่างไร

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552, หน้า i27) ให้ความหมายว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง ทิศทางและขอบเขตที่องค์กรจะดำเนินไปในระยะยาวนั้นเป็นอย่างไร อันเปรียบเสมือนเข็มทิศขององค์กรว่ามีความชัดเจนหรือไม่ จากนั้นจึงศึกษาว่าองค์กรของเราอยู่ที่ไหน ในขณะนี้พันธกิจของเราคืออะไร พันธกิจของเราควรจะเป็นอย่างไร และใครเป็นผู้รับบริการของเรา

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2556, หน้า 97) ให้ความหมายว่า ยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ หมายถึง การวางแผนทางใช้ทรัพยากรที่เหนือคู่แข่ง ปรับเปลี่ยนจุดอ่อนให้เป็นจุดแข็ง สร้างวิกฤตให้เป็นโอกาสเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย

สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ หมายถึง แนวทางในการดำเนินงานให้องค์กรบรรลุเป้าหมายด้วยการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน การปรับเปลี่ยนจุดอ่อนให้เป็นจุดแข็ง การสร้างวิกฤตให้เป็นโอกาสเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ซึ่งยุทธศาสตร์ประกอบด้วยคำถามที่สำคัญ ได้แก่ ปัจจุบันเราอยู่ ณ จุดใด ความต้องการไปถึงจุดใด และจะไปถึงจุดหมายนั้นได้อย่างไร

องค์ประกอบยุทธศาสตร์

องค์กรใดแม้จะมีการจัดทำยุทธศาสตร์ดีเลิศเพียงใด แต่ถ้าขาดความสามารถบริหารจัดการนำยุทธศาสตร์นั้นไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จได้ ยุทธศาสตร์นั้นก็แทบจะไร้คุณค่า

จิตติ รัชมิธรรมโชติ (2551, หน้า 23-24) กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบหลักของการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ มีดังนี้

1. พันธกิจ (Mission) เป็นสิ่งที่สื่อถึงภารกิจหลักขององค์กร ซึ่งจะสะท้อนถึงปรัชญาที่จะกำหนดการดำรงอยู่ขององค์กร

2. จุดมุ่งหมาย (Goal) คือ ผลลัพธ์ปลายทาง (Outcomes) ที่องค์กรต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต โดยไม่ต้องระบุช่วงเวลาที่น่าจะแน่นอนลงไป

3. วัตถุประสงค์ (Objective) เป็นผลผลิต (Output) ที่ต้องการให้เกิดขึ้น เมื่อได้กระทำการต่าง ๆ ตามที่ได้กำหนดพันธกิจไว้ วัตถุประสงค์จึงต้องกำหนดให้ชัดเจน วัดได้และปฏิบัติได้เป็นรูปธรรมกว่าจุดมุ่งหมาย (Goal) และต้องเกิดขึ้นก่อนผลลัพธ์

4. นโยบาย (Policy) คือข้อความหรือสิ่งที่องค์กรระบุไว้ว่าจะปฏิบัติหรือกระทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

5. กลวิธี/มาตรการ (Strategy) แนวทางย่อยที่องค์กรยึดเป็นกรอบสำหรับคัดเลือกแผนงาน/งาน/โครงการต่าง ๆ ที่จะดำเนินให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งกลวิธีต่าง ๆ จะต้องสอดคล้องกับนโยบายข้อนั้น ๆ

6. แผนงาน (Program) เป็นการจัดรวมกลุ่มของงาน หรือ โครงการ จะประกอบด้วยกิจกรรมที่ดำเนินการภายใต้กรอบของงานหรือโครงการหนึ่ง ๆ ซึ่งจะมีเงื่อนไขระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

อุทุมพร พัชวรรัตน์ (2552, หน้า 28-30) กล่าวไว้ว่า กระบวนการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของโรงเรียนประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน ภายนอกโรงเรียนเพื่อกำหนดโอกาส (Opportunities) อุปสรรค (Threats) จุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) การวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) เพื่อนำไปประกอบการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน จะต้องตรวจสอบปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ อย่างรอบคอบผ่านการวิเคราะห์สถานการณ์ของโรงเรียนโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรเพื่อให้โรงเรียนบรรลุภารกิจด้วยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม และสามารถดำเนินการวางแผนได้อย่างเหมาะสม

2. การกำหนดทิศทางของโรงเรียน ผู้บริหารจะกำหนดทิศทางของโรงเรียนในรูปแบบของวิสัยทัศน์ (Vision) ภารกิจ (Mission) และเป้าประสงค์ของโรงเรียน (Corporate objectives) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและเป็นเป้าหมายในระยะยาว โดยจัดลำดับความสำคัญในความต้องการเชิงกลยุทธ์ให้ชัดเจน

3. การกำหนดกลยุทธ์ เป็นการนำข้อมูลของสภาพแวดล้อม ทิศทางขององค์กรมา กำหนดกลยุทธ์ ซึ่งเป็นแนวทางในการดำเนินงานและสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน กลยุทธ์จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น โดยกลยุทธ์ของแต่ละองค์กรจะถูกกำหนดตามลักษณะพื้นฐานขององค์กรนั้น ๆ การกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษา เป็นทางเลือกหรือวิธีการที่เหมาะสมที่สุดภายใต้

เงื่อนไขของเวลาและทรัพยากรที่มีอยู่ในอันที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามทิศทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีความครอบคลุมผลการดำเนินการทั้งในระดับกลยุทธ์ระดับองค์กร (Corporate strategy) กลยุทธ์ระดับแผนงาน (Business strategy) และกลยุทธ์ระดับโครงการ (Functional strategy)

4. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เป็นการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ โดยจัดระบบงานการมอบหมายงานในการวางแผนปฏิบัติงาน เพื่อให้การนำกลยุทธ์ไปใช้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ กลยุทธ์เป็นกระบวนการที่ครอบคลุมกระบวนการการเรียนรู้ การปฏิบัติการแสดงออกทางพฤติกรรม และเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องสัมพันธ์กันเป็นองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการจัดโครงสร้าง บุคลากรและการประสานงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

5. การควบคุมเชิงกลยุทธ์ คือ การตรวจสอบกิจกรรมและผลการดำเนินงานของโรงเรียน โดยทำการเปรียบเทียบระหว่างผลการดำเนินงานจริงและผลการดำเนินงานที่ต้องการ ผู้บริหารจะต้องใช้ข้อมูลเหล่านี้เพื่อการแก้ไขปัญหาของโรงเรียน การควบคุมเชิงกลยุทธ์จะมีประสิทธิภาพได้ ผู้บริหารจะต้องได้รับข้อมูลป้อนกลับที่ชัดเจนทันที เป็นการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของงานติดตามตรวจสอบ ประเมินการตัดสินใจ เป็นการแก้ไขให้การดำเนินงานสอดคล้องกับข้อจำกัดของแต่ละเหตุการณ์ การควบคุมเชิงกลยุทธ์เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติการ เป็นกระบวนการในการกำหนดเกณฑ์และมาตรฐานขั้นตอนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน แก้ไขให้การดำเนินงานสามารถบรรลุเป้าหมาย หรือปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับข้อจำกัดของเหตุการณ์ในสภาพแวดล้อมจริง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552, หน้า 34-37) กล่าวว่าไว้ว่า การจัดทำยุทธศาสตร์ (กลยุทธ์) ให้ส่วนราชการถือปฏิบัติในการบริหารราชการตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์

1) ระบุกระบวนการในการวางแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์โดยรวม ได้แก่

- ขั้นตอนและผู้เกี่ยวข้องที่สำคัญในการจัดทำแผนปฏิปัติราชการ
- กรอบเวลาที่ใช้ในการวางแผนพร้อมทั้งระบุเหตุผล
- แสดงให้เห็นถึงกระบวนการที่สอดคล้องกับกรอบที่กำหนด

2) ระบุวิธีการรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และสารสนเทศที่เกี่ยวข้องในการนำ

ปัจจัยต่อไปนี้มาประกอบการวางแผน

- ความต้องการ ความคาดหวัง ทั้งระยะสั้นและระยะยาวของผู้บริหาร

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งส่วนราชการ

- เปรียบเทียบสถานภาพการแข่งขันกับส่วนราชการหรือองค์กรอื่นที่มีภารกิจใกล้เคียงกัน
- นวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและด้านอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อการบริหารและการดำเนินงานของส่วนราชการนั้น ๆ
- จุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร
- ความเสี่ยงในด้านการเงิน สังคม จริยธรรม กฎหมาย ข้อบังคับ
- ลักษณะขององค์กร เช่น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เป็นต้น

2. เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ (กลยุทธ์)

2.1 ระบุตารางเวลาที่ระบุวัตถุประสงค์และความสำคัญของเป้าประสงค์

2.2 ระบุถึงความมั่นใจในเป้าประสงค์ ได้แก่ ความสมดุลระหว่างโอกาสกับความท้าทายทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

3. การถ่ายทอดยุทธศาสตร์เพื่อนำไปปฏิบัติ

การถ่ายทอดยุทธศาสตร์เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ เป็นการอธิบายถึงความสามารถในการแปลงเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ (กลยุทธ์) ไปสู่การปฏิบัติ สรุปแผนปฏิบัติการและตัวชี้วัดหลักของผลดำเนินการที่เกี่ยวข้อง และคาดการณ์ผลดำเนินการในอนาคตตามตัวชี้วัดดังกล่าว

เมตต์ เมตต์การ์ณจิต (2556, หน้า 104) กล่าวว่า iva การบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ใช้หลักการพื้นฐานเช่นเดียวกับการบริหารแผนทั่วไป เพราะเป็นกระบวนการปฏิบัติการกิจขององค์กรให้บรรลุผล ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategic formulation or Strategic making) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันขององค์กร โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis (การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคหรือภัยคุกคาม) เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงานหรือโครงการ
2. การแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ (Strategy implementation) เป็นการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ เช่น แผนปฏิบัติประจำปีหรือแผนดำเนินงาน แผนงาน โครงการ เป็นต้น
3. การควบคุม ติดตาม และประเมินผล (Strategic evaluation) ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ที่กำหนด โดยใช้ดัชนีวัดผลสำเร็จแบบสมดุล (Balance scorecard : BSC) และตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators : KPIs)

สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ (2556, หน้า 28) กล่าวว่า องค์กรประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ คือ การวิเคราะห์ค่านิยมความคาดหวัง ตลอดจนวัฒนธรรมขององค์กร เพราะองค์กรประกอบด้วยกลุ่มบุคคลที่มีความคิดหลากหลายแตกต่างกัน การพิจารณาแนวความคิดของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในองค์กรจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะดำเนินการองค์กรประกอบด้วย การที่จะดำเนินการ

ตามแผนเชิงกลยุทธ์ให้ได้ผลนั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงในการที่จะทำให้แผนนั้นสามารถปฏิบัติได้ข้อเท็จจริงส่วนหนึ่งที่ต้องคำนึง คือ แนวความคิดหรือค่านิยมของคนในองค์กรที่มีความแตกต่างกันในแง่แนวความคิดของกลุ่มต่าง ๆ และในบางกรณีอาจมีความขัดแย้งหรือมีการเมืองในองค์กร การบริหารเชิงกลยุทธ์จึงต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงในด้านบทบาทและอำนาจของกลุ่มต่าง ๆ ว่ากลุ่มใดมีอำนาจและพลังที่จะผลักดันนโยบายที่กำหนดไว้ให้เป็นผลสำเร็จ การศึกษาถึงค่านิยมของกลุ่มต่าง ๆ ในองค์กรและการพัฒนาทิศทางและนโยบายขององค์กรให้สอดคล้องกับกลุ่มคนเหล่านั้น จึงเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ด้วย

โรบบินส์และคูลเตอร์ (Robbins and Coulter, 2002, p. 198-205) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารเชิงยุทธศาสตร์ (กลยุทธ์) คือการจัดการเกี่ยวกับการตัดสินใจ การลงมือปฏิบัติ ซึ่งเป็นภารกิจในระยะยาวขององค์กร โดยเป็นไปตามข้อกำหนดพื้นฐานของการจัดการองค์กร ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

- 1) กำหนดพันธกิจ วัตถุประสงค์ และยุทธศาสตร์ (Identifying the organization's current mission, objectives and strategies)
- 2) วิเคราะห์บริบทสิ่งแวดล้อม (Analyzing the environment)
- 3) ระบุโอกาสหรือภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรค (Identifying the opportunities and threats)
- 4) วิเคราะห์ทรัพยากรองค์กรและความสามารถขององค์กร (Analyzing the organization's resources and capabilities)
- 5) ระบุจุดแข็งจุดอ่อน (Identifying strengths and weaknesses)
- 6) กำหนดเป็นสูตรยุทธศาสตร์ (Formulating strategies)
- 7) นำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ (Implementing strategies)
- 8) ประเมินผลยุทธศาสตร์ (Evaluating results)

สรุปได้ว่าองค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ใช้หลักการพื้นฐาน เช่นเดียวกับการบริหารงานทั่วไป เพราะเป็นกระบวนการปฏิบัติภารกิจขององค์กรให้บรรลุผล ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดยุทธศาสตร์ การนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ และการประเมินผล การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

ลินดา เกณฑ์มา (2557, หน้า 9-11) กล่าวว่าไว้ว่า ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนนโยบายการสร้างค่านิยมหลักคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ มีดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความตระหนัก การณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้แก่เด็ก เยาวชน ประชาชน ข้าราชการ ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น บทกลอน เพลง การอบรมการเรียนรู้เรื่อง ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง การทำแนวทางการป้องกันและแก้ปัญหาให้นักเรียนด้วยกัน ดำเนิน โครงการ “ร่วมใจ สร้างคนไทย เป็นหนึ่งเดียว” การทำสปอตปฏิรูปลการศึกษาในเรื่องความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย พร้อมทั้งจัดทำบทเพลงส่งเสริมค่านิยมคนไทย 12 ประการ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การบูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในหลักสูตร และกิจกรรมการสอน มีแนวทางการปฏิบัติโดยกำกับให้สถานศึกษาทุกแห่งสอดแทรกเนื้อหา ค่านิยมหลัก 12 ประการ ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ปรับปรุงหลักสูตรประวัติศาสตร์ ศิลธรรม หน้าที่พลเมือง เพิ่มสำนึกรักชาติ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ซื่อมั่นในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ขับเคลื่อนและพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 กำกับติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเห็นชอบ (ร่าง) ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนนโยบายค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ เพื่อใช้เป็น แนวทางในการดำเนินการ และขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว มีแนวทางการปฏิบัติโดยกำกับให้ สถานศึกษาทุกแห่งสอดแทรกเนื้อหาค่านิยมหลัก 12 ประการในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ปรับปรุงหลักสูตรประวัติศาสตร์ ศิลธรรม หน้าที่พลเมือง เพิ่มสำนึกรักชาติ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ซื่อมั่นในชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ขับเคลื่อนและพัฒนาตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2558, หน้า 1-8) ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ ประจำปีงบประมาณ 2558 ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 รณรงค์เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

1.1 ส่งเสริมสถานศึกษา หน่วยงานทางการศึกษา จัดอบรม สัมมนา และ กิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักปฏิบัติตนตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ในลักษณะ สนับสนุนการสร้างหน่วยงานต้นแบบค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ จัดอบรมปลูกฝัง ค่านิยม ปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม และลงปฏิบัติกิจกรรมจิตอาสา จัดประชุมและเวที สาธารณะ สร้างความตระหนักนำค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไปสู่การปฏิบัติในวิถีชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

1.2 เร่งรัดการประชาสัมพันธ์ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ หลากหลายรูปแบบ ผ่านสื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ในลักษณะคือกิจกรรมความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับส่วนราชการภายนอก สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (เว็บไซต์) เข้าถึงประชาชนทั่วไป สื่อสิ่งพิมพ์ (ไวนิล) เข้าถึงนักเรียน นักศึกษา ผ่านสถานศึกษาในระบบและนอกระบบ รวมถึงสื่อบทเพลงและการประกวดประพันธ์เพลง วาดภาพระบายสี เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอนในระบบ และนอกระบบ ทั้งในและนอกห้องเรียน

2.1 สถานศึกษาทุกระดับได้บริหารจัดการหลักสูตรและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อสอดแทรกค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการไว้ในทุกกลุ่มสาระวิชา ในลักษณะสอดแทรกในหลักสูตรการเรียนการสอน กำหนดแนวปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน จัดอบรมวิทยากรแกนนำพัฒนาการบริหารและการจัดการเรียนการสอนทั้งในระบบและนอกระบบให้กับผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้พัฒนากิจกรรมที่สอดแทรกค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

2.2 จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนหลากหลายรูปแบบเพื่อปลูกฝังค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ในลักษณะการจัดกิจกรรมเข้าค่ายและงานชุมนุมลูกเสือ เนตรนารี ผ่านกระบวนการลูกเสือ ค่ายวิชาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ชุมชนพหุวัฒนธรรมและประชาคมอาเซียน จัดอบรมส่งเสริมทักษะการปรับกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมผู้เรียนให้กับผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมเสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการอย่างยั่งยืน

3.1 ส่งเสริมบุคคล/หน่วยงาน/องค์กร/ชุมชนในการมีส่วนร่วมขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติผ่านกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ

3.2 ยกย่องเชิดชูเกียรติระดับบุคคลตัวอย่างวิถีชีวิตตามคุณลักษณะค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

ยุทธศาสตร์ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ ส่งเสริม สนับสนุนการนิเทศ การกำกับการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ และแต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการของหน่วยงานต้นสังกัด

สำนักงานศึกษาธิการภาค 4 (2558, หน้า 7-8) กล่าวไว้ว่า กระทรวงศึกษาธิการมีกรอบ
แนวทางการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
เหมาะสม และบรรลุเป้าหมายนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติและรัฐบาล โดยมี
สาระสำคัญดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 รมรงค์เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยม
หลักของคนไทย 12 ประการ

1. ส่งเสริมสถานศึกษา หน่วยงานทางการศึกษา จัดอบรม สัมมนา และ
กิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักปฏิบัติตนตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เป็นกิจวัตร
ของตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม

2. เร่งรัดการประชาสัมพันธ์ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ หลากหลาย
รูปแบบ ผ่านสื่อ บุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง
ด้วยความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา องค์กรต่าง ๆ สถาบันครอบครัว และชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/
กิจกรรมการเรียนการสอนในระบบและนอกระบบ ทั้งในและนอกห้องเรียน

1. บริหารจัดการหลักสูตรการเรียนรู้ และพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกระดับชั้น และกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้เหมาะสมแต่ละช่วงวัย
เพื่อปลูกฝังค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนและเป็น
วิถีวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

2. ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างบุคคล/สถานศึกษา/หน่วยงานทางการศึกษาเป็น
แบบอย่างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เพื่อเสริมสร้างแรงบันดาลใจปฏิบัติตนตามค่านิยม
หลักของคนไทย 12 ประการ

3. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา เพื่อเสริมสร้างและขยายผลค่านิยมหลักของ
คนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสังคมมีส่วนร่วมเสริมสร้างค่านิยมหลักของ
คนไทย 12 ประการ อย่างยั่งยืน

1. ส่งเสริมบุคคล หน่วยงาน องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมขับเคลื่อนค่านิยมหลัก
ของคนไทย 12 ประการ สู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

2. สร้างเครือข่ายและบูรณาการความร่วมมือขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย
12 ประการ กับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

3. ขยายผลการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ จากสถานศึกษา
สู่ชุมชนและสังคม

4. ยกย่องเชิดชูเกียรติระดับบุคคล/หน่วยงาน/องค์กร/ชุมชนตัวอย่างวิถีชีวิตตาม
คุณลักษณะค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการขับเคลื่อนค่านิยมหลัก
ของคนไทย 12 ประการ ผู้การปฏิบัติ

1. ส่งเสริมสนับสนุนการนิเทศ กำกับการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย
12 ประการของหน่วยงานต้นสังกัด

2. จัดตั้งคณะกรรมการติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน
ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ของหน่วยงานต้นสังกัด

สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการผู้การปฏิบัติ
ในสถานศึกษา ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปรณรงศ์เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความ
ตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย
12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอนในระบบ และนอกระบบ ทั้งในและนอก
ห้องเรียน ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมเสริมสร้างค่านิยมหลักของ
คนไทย 12 ประการอย่างยั่งยืน และยุทธศาสตร์ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล
การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทยของคนไทย 12 ประการผู้การปฏิบัติ อย่างไรก็ตามการที่เรา
จะนำยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ มาเป็นแนวปฏิบัติเพื่อให้
ประสบผลสำเร็จนั้นจะต้องปลูกฝังลงไปใรรากฐานจิตใจของเด็กและเยาวชน โดยผู้ใหญ่จะต้อง
เป็นแบบอย่างที่ดี และทุกภาคส่วนในสังคมจะต้องร่วมมือกันอย่างจริงจัง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตั้งอยู่เลขที่ 110 ถนน
สืบสหาย อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ รหัสไปรษณีย์ 31110 โทรศัพท์ 0-4463-3691
ให้บริการทางการศึกษาครอบคลุมพื้นที่ 8 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอนางรอง อำเภอปะคำ
อำเภอหนองกี่ อำเภอหนองหงส์ อำเภอโนนสุวรรณ อำเภอโนนดินแดง อำเภอละหานทราย และ
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ (กลุ่มนโยบายและแผนงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 3, 2559, หน้า 1-3)

ข้อมูลพื้นฐานการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

1. อำเภอนางรอง	จำนวน	58	โรงเรียน ประกอบด้วย
โรงเรียนขนาดเล็ก	จำนวน	25	โรงเรียน
โรงเรียนขนาดกลาง	จำนวน	31	โรงเรียน
โรงเรียนขนาดใหญ่	จำนวน	2	โรงเรียน
2. อำเภอหนองกี่	จำนวน	35	โรงเรียน ประกอบด้วย
โรงเรียนขนาดเล็ก	จำนวน	16	โรงเรียน
โรงเรียนขนาดกลาง	จำนวน	18	โรงเรียน
โรงเรียนขนาดใหญ่	จำนวน	1	โรงเรียน
3. อำเภอละหานทราย	จำนวน	34	โรงเรียน ประกอบด้วย
โรงเรียนขนาดเล็ก	จำนวน	11	โรงเรียน
โรงเรียนขนาดกลาง	จำนวน	21	โรงเรียน
โรงเรียนขนาดใหญ่	จำนวน	2	โรงเรียน
4. อำเภอปะคำ	จำนวน	18	โรงเรียน ประกอบด้วย
โรงเรียนขนาดเล็ก	จำนวน	7	โรงเรียน
โรงเรียนขนาดกลาง	จำนวน	11	โรงเรียน
โรงเรียนขนาดใหญ่	จำนวน	-	โรงเรียน
5. อำเภอหนองหงส์	จำนวน	31	โรงเรียน ประกอบด้วย
โรงเรียนขนาดเล็ก	จำนวน	16	โรงเรียน
โรงเรียนขนาดกลาง	จำนวน	15	โรงเรียน
โรงเรียนขนาดใหญ่	จำนวน	-	โรงเรียน
6. อำเภอโนนสุวรรณ	จำนวน	9	โรงเรียน ประกอบด้วย
โรงเรียนขนาดเล็ก	จำนวน	1	โรงเรียน
โรงเรียนขนาดกลาง	จำนวน	6	โรงเรียน
โรงเรียนขนาดใหญ่	จำนวน	2	โรงเรียน
7. อำเภอโนนดินแดง	จำนวน	12	โรงเรียน ประกอบด้วย
โรงเรียนขนาดเล็ก	จำนวน	3	โรงเรียน
โรงเรียนขนาดกลาง	จำนวน	8	โรงเรียน
โรงเรียนขนาดใหญ่	จำนวน	1	โรงเรียน

8. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 19 โรงเรียน ประกอบด้วย

โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 8 โรงเรียน

โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 11 โรงเรียน

โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน - โรงเรียน

ขอข่ายกรอบสาระเนื้อหาการนำค่านิยมหลัก 12 ประการสู่การปฏิบัติ

1. นโยบาย จุดเน้น เป้าหมาย แผนงาน โครงการนำค่านิยมหลัก 12 ประการสู่การปฏิบัติ
  2. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม และกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการให้กับผู้เรียน
  3. การบรรจุค่านิยมหลัก 12 ประการลงในหลักสูตรสถานศึกษา และการบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้
  4. การออกแบบการจัดการเรียนรู้หน่วยการจัดการเรียนรู้ / แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับค่านิยมหลัก 12 ประการ
  5. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นค่านิยมหลัก 12 ประการ จากกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมตามแผนงาน / โครงการ ในแผนกลยุทธ์ระยะกลาง (3-5 ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน
  6. สื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ประกอบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นค่านิยมหลัก 12 ประการตามนโยบาย จุดเน้น เป้าหมาย แนวดำเนินการสู่กระบวนการปฏิบัติและการประเมินผลอย่างเข้มข้น
  7. การวัดประเมินผลตามสภาพจริงจากการปฏิบัติ มีภาระงาน / ชิ้นงาน / ผลงาน เน้นผลที่เกิดขึ้นยังยืนกับผู้เรียนตามค่านิยมหลัก 12 ประการอย่างเป็นรูปธรรมและเกิดประสิทธิผลที่ชัดเจน
  8. การสรุปและรายงานผลการดำเนินงานและการเผยแพร่ผลสำเร็จ ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่กำกับดูแลการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 เน้นผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาสู่ความเป็นสากล การกำหนดนโยบาย จุดเน้น เป้าหมาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมหลักของ

คนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ตามนโยบายคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (คสช.) และกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญในการปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นกับเยาวชนไทย โดยการบรรจุค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ลงในหลักสูตรสถานศึกษา และบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พร้อมทั้งดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาตามสภาพจริงอย่างเป็นรูปธรรม และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเพื่อเผยแพร่ผลสำเร็จต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการบริหารงานค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา และการดำเนินงานค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ในสถานศึกษา ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

รุ่งฟ้า ล้อมในเมือง, นลินรัตน์ อภิชาติ และจันทร์เพ็ญ ภูโสภา (2552, หน้า 121)

ได้ทำการวิจัยการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และการสร้างเครือข่ายการพัฒนาที่ยั่งยืน สำหรับเยาวชน จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า

- 1) รูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม สำหรับเยาวชนจังหวัดมหาสารคาม ที่พัฒนาประกอบด้วย 3 ลำดับชั้น ได้แก่ ชั้นที่ 1 วิเคราะห์วางแผนและกำหนดวิธีพัฒนาโดยการสร้างความตระหนัก ความเข้าใจและขอความร่วมมือ การประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ เป้าหมายการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และศึกษาบริบทสภาพการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม ก่อนการพัฒนารูปแบบ ลำดับชั้นที่ 2 จัดทำแผนการปฏิบัติการการอบรมเชิงปฏิบัติการ เข้าค่ายและการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้แบ่งได้ 4 แบบ คือ แบบสอดแทรก แบบคู่ขนาน แบบสหวิทยาการ และแบบข้ามวิชาหรือสอนเป็นคณะ และลำดับชั้นที่ 3 การอบรมเชิงปฏิบัติการสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และการสร้างเครือข่ายคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม
- 2) ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม สำหรับเยาวชนจังหวัดมหาสารคาม ที่พัฒนาขึ้นมีค่ามากกว่าร้อยละ 80 และ
- 3) การพัฒนาเครือข่ายคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม จังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการนำร่องที่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยมีการสร้างความเข้าใจ ความตระหนักคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังจากนั้นได้ขยายผลไปยังสถานศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม 7 แห่ง

รัชิตา เขยกลีน (2553, หน้า 93) ได้ทำการวิจัยบทบาทผู้บริหารกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทผู้บริหารกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารและครูมีความเห็นเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 ทั้ง 8 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ตำแหน่ง พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ไชยพร เรืองแท้ (2556, หน้า 81) ได้ทำการวิจัยบทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียน 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้านซื่อสัตย์สุจริต ด้านการมีวินัย ด้านการใฝ่รู้ใฝ่เรียน ด้านอยู่อย่างพอเพียง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) แนวทางส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียนอย่างหลากหลายครอบคลุมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้ง 8 ด้าน

สังวาล สิทธิวงศ์ (2556, หน้า 111) ได้ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก และปัญหาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ของนักเรียน พบว่า นักเรียนบางส่วนประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพการเป็นนักเรียน มีจุดอ่อนด้านคุณธรรมพื้นฐาน ความกตัญญู กตเวทิตะ เบียดเบียน จิตสำนึกของความเป็นเยาวชนที่ดี แสดงพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดปัญหาแก่ตนเองและผู้อื่น 2) แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยใช้แนวทางการพัฒนา ดังนี้ การอบรมให้ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ การสอนบูรณาการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ การจัดกิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมเข้าค่ายโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ กิจกรรม 3D วิถีธรรม และ 3) ติดตามผลการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนโพธิแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า นักเรียนมีระดับพฤติกรรมปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดียิ่งขึ้น

สำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (2558, หน้า 141-143) ได้รายงานการตรวจและติดตามการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ประเด็นการจัดกิจกรรมและการกำหนดวิถีปฏิบัติเพื่อปลูกฝังค่านิยม 12 ประการ พบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการโดย 1) จัดประชุมชี้แจง สร้างความรู้ ความเข้าใจให้คณะครูและบุคลากรในโรงเรียน ตลอดจนผู้ปกครอง เกี่ยวกับแนวปฏิบัติเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการสู่การปฏิบัติ 2) แต่งตั้งคณะทำงานการพัฒนาคุณลักษณะค่านิยมหลักคนไทย 12 ประการ โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาในการจัดกิจกรรมตามรูปแบบต่าง ๆ มุ่งเน้นการปฏิบัติจริงสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันทั้งที่บ้านและโรงเรียน 3) ปรับหลักสูตรสถานศึกษา โครงสร้างหลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเพิ่มรายวิชาหน้าที่พลเมือง เป็นรายวิชาเพิ่มเติมในหลักสูตรสถานศึกษา และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ สอดแทรกหรือบูรณาการร่วมกับสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ บูรณาการในโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ โดยเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงได้รู้ความหมายในแต่ละข้อ 4) จัดกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการ 5) จัดโครงการ/กิจกรรมเพื่อปลูกฝังและ

ส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ให้กับนักเรียน นักศึกษา อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเหมาะสมกับวัย เน้นการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันจนเกิดเป็นพฤติกรรมที่ยั่งยืน 6) มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังค่านิยม 12 ประการ และรายงานผลการดำเนินการ

กัณฑ์ฤทัย คลังพหล, วัสต์พร จิโรจพันธ์ และณัฐวัตร สุดจินดา (2559, หน้า 147)

ได้ทำการวิจัยสภาพปัญหาการสร้างกฎเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อประเมินค่านิยมหลัก 12 ประการ ในระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ครูมีการบูรณาการสอนค่านิยมหลัก 12 ประการ ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และหน้าที่พลเมือง ความเป็นไทยในระบอบประชาธิปไตย สุขศึกษา พลศึกษา เศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการจัดกิจกรรมร่วมกับการเรียนการสอนในห้องเรียน แต่ปัญหาที่พบ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่มีรูปแบบการสอนที่ชัดเจน ครูไม่มีความรู้เกี่ยวกับการประยุกต์กฎเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อประเมินค่านิยมหลัก 12 ประการ การวัดและการประเมินค่านิยมบางประการยากต่อการวัดและประเมินผลและยังไม่หลากหลาย ส่วนใหญ่ใช้แต่แบบสังเกต

ธาวิณ อัครเมธายุทธ, สุทัศน์ คร่ำในเมือง และพิธาน พันทอง (2559, หน้า 54-55)

ได้ทำการวิจัยกลยุทธ์การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการพัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ รองลงมา ด้านวางแผนนโยบายในการจัดกิจกรรมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ด้านการจัดองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ด้านการจัดการเรียนรู้สู่การมีค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการในสถานศึกษา ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อฝึกให้มีค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ และด้านการใช้สื่อในการสร้างจิตสำนึกเรื่องค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ การศึกษาแนวทางในการพัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การขับเคลื่อนมียุทธศาสตร์ที่สำคัญคือ การนำเข้าสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน การสร้างความตระหนักด้วยวิธีการต่าง ๆ การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในสังคม และการสร้างความเข้มแข็งในการกำกับและติดตามการดำเนินงาน

อำนวยการ โคนะโล (2559, หน้า 106) ได้ทำการวิจัยสภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู โดยรวม

อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านเข้าใจเรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้านมีความเข้มแข็ง ทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละเอียดเกรงกลัวต่อบาป ตามหลักของศาสนา และด้านคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่า ผลประโยชน์ของตนเอง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับ สภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่ เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ของครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม และด้านมีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละเอียดเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของ ศาสนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศ สรุปได้ว่า การบริหารงานค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการในสถานศึกษานั้น เป็นเรื่องสำคัญและเป็นหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องที่จะต้องร่วมมือกัน ทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา ชุมชน ซึ่งต้องร่วมมือกันอย่างจริงจัง ในการแก้ไขปัญหาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โดยปลูกฝัง ค่านิยมและปลูกจิตสำนึกผ่านกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ให้เหมาะสม เช่น การจัดทำ โครงการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ การบูรณาการ กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้ การที่นักเรียนจะเกิด พฤติกรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดนโยบาย แผนการดำเนินงานให้ชัดเจน มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลอย่างเป็นรูปธรรม สม่าเสมอ

งานวิจัยต่างประเทศ

Lanier (1993, p. 1680-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การกระตุ้นในเรื่องจริยธรรมและการพัฒนาความคิดรวบยอดในเด็กสาวชาวชนบท (การพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนในชนบท) จุดประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการศึกษาเพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนระดับชั้นที่ 11 และ 12 ในโรงเรียนชนบท เด็กนักเรียนในชนบทได้รับการอบรมให้คิดและปฏิบัติตามกันมา ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสังคมในยุคใหม่ การทดลองได้แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มควบคุมให้ได้รับการฝึกการให้คำแนะนำและการจัดประสบการณ์ และอีกกลุ่มหนึ่งเป็นนักเรียนที่ประกอบด้วยนักเรียนตั้งแต่โรงเรียนระดับกลางจนถึงระดับสูงสุด ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

Buteau (1998, p. 143) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการสนทนาเรื่องราวที่เกี่ยวกับคุณธรรมในชั้นเรียนเกรด 3 ในรัฐบอสตัน สหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า หน้าที่สำคัญของโรงเรียนมีอยู่ 2 ส่วน ส่วนที่ 1 คือ การอบรมสั่งสอนและช่วยเหลือให้นักเรียนเป็นคนดี และยังได้ค้นพบว่าการสอนเรื่องคุณธรรมในโรงเรียนนั้นยังมีความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ ไม่มีที่สิ้นสุด และนอกจากนั้นผลการวิจัยยังพบว่า โรงเรียนยังเป็นสถาบันที่มีบทบาทสูงในเรื่องการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ นักเรียน

Edward (2000, p. 77) ได้ศึกษาแนวทางในการป้องกันปัญหาเกี่ยวกับวินัยโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า แนวทางในการป้องกันปัญหาเกี่ยวกับวินัยโรงเรียน ได้แก่ การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงคุณธรรมจริยธรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางด้วยตนเอง การนำความต้องการและความปรารถนาของนักเรียนเป็นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรและการประเมิน การกำหนดกฎระเบียบที่นักเรียนยอมรับเป็นข้อตกลงร่วมกัน และส่งเสริมความสามารถในการปรับตัวและการตระหนักในตนเอง และการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตรด้านวินัย

Lewis (2001, p. 89) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวินัยในชั้นเรียนและความรับผิดชอบของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยศึกษาบทบาทของวินัยในชั้นเรียนที่ส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้และความเรียบร้อยในชั้นเรียน ผลการศึกษาบ่งชี้ว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าครูมีปฏิริยาโต้ตอบต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน โดยใช้วินัยในการลงโทษเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความรับผิดชอบและส่งผลรบกวนการทำกิจกรรมของนักเรียน ดังนั้นครูควรใช้เทคนิคเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมแรงเพิ่มขึ้น เช่น การให้นักเรียนได้มีโอกาสอภิปราย การให้รางวัลสำหรับนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ดี และการให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

Balderson (2004, p. 746) ได้ศึกษาผลกระทบของการใช้รูปแบบซึ่งส่งเสริมด้านการมีความรับผิดชอบต่อตนเองที่มีพฤติกรรมในด้านการละเลยต่อหน้าที่และพฤติกรรมด้านสังคมในทางบวกของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มของนักเรียนที่ทดลองใช้รูปแบบซึ่งส่งเสริมด้านการมีความรับผิดชอบต่อตนเองเป็นกลุ่มที่แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดในทิศทางที่ปรารถนา แต่สิ่งที่สำคัญไปกว่านั้น พบว่ายังมีผลกระทบต่อพฤติกรรมที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เช่น พฤติกรรมด้านการเข้าสังคมในทางบวกและพฤติกรรมด้านการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างนักเรียนเอง

Teran (2011, p. 1771) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวางแผนกลยุทธ์ระบบการศึกษาของโรงเรียนในเขตเมือง ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนส่งผลดีต่อโรงเรียนและทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความตั้งใจ กระตือรือร้น มุ่งมั่นในการบริหารจัดการโรงเรียน ทำให้เกิดวัฒนธรรมความร่วมมือพัฒนางานกับผู้นำชุมชนมากยิ่งขึ้น แต่ยังพบว่า ปัญหาอุปสรรคในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนในเขตเมือง คือ การคัดเลือกและการฝึกอบรมผู้รับผิดชอบและขนาดของกลุ่มใหญ่เกินไป

McCarthy (2012, p. 617) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวางแผนกลยุทธ์ของวิทยาลัยชุมชนมิชิแกนและศึกษาผลงานการวางแผนกลยุทธ์ที่มีต่อปัจจัยด้านบรรยากาศบางประการ พบว่าวิทยาลัยชุมชนส่วนมากใช้การวางแผนกลยุทธ์มาแล้ว 4-5 ปี เพื่อปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น ลักษณะของกลยุทธ์มีองค์ประกอบ คือ การวินิจฉัยพันธกิจ การวิเคราะห์ปัจจัยการกำหนดเป้าหมาย การประเมินผล การพิจารณาทางเลือก การวิเคราะห์วัฒนธรรม การปรับปรุงความเข้าใจชุมชน การจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอต่อการวางแผนกลยุทธ์ไปใช้ และการปรับปรุงสถานภาพด้านการเงิน จากการวิเคราะห์ทางสถิติไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างขนาดฐานะการเงินและคุณภาพแผนกลยุทธ์ของวิทยาลัยชุมชนกับการใช้การวางแผนกลยุทธ์

Moo (2012, p. 4169-A.) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสังเคราะห์การวางแผนและการพัฒนาองค์กรเพื่อการนำเสนอเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การเปลี่ยนแปลงทางเลือกของโรงเรียน K-12 สำหรับนักการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า สามารถผสมผสานยุทธศาสตร์การวางแผนกับการพัฒนาองค์กรเพื่อสร้างยุทธศาสตร์การเปลี่ยนแปลง 2 วิธี คือ ยึดกลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงที่เน้นระบบย่อยโรงเรียนเพื่อสร้างบรรทัดฐานทางสังคมและกระบวนการมีส่วนร่วม และการแก้ไขปัญหาเชิงกลยุทธ์

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศ สรุปได้ว่า การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ ควรเริ่มกระทำอย่างจริงจังตั้งแต่ระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา จนถึงระดับมัธยมศึกษา ซึ่งทุกวัยสามารถเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีด้านคุณธรรม จริยธรรม

และค่านิยมอันพึงประสงค์ สถาบันทางสังคมทุก ๆ สถาบันจะต้องร่วมมือกันรับผิดชอบและร่วมมือกันในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์อย่างจริงจัง มีการวางแผนร่วมกันและจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกันเพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติให้เป็นพลเมืองดี สถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใกล้ชิดกับนักเรียนที่สุด ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้มีส่วนสำคัญที่จะต้องมีความสามารถทำให้สถานศึกษานั้นปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีทักษะความรู้ความสามารถ มีการปรับกลยุทธ์ในการบริหาร มีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อการวางแผนกลยุทธ์ที่ดีและเป็นระบบ รู้จักนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการบริหาร ทุกด้านมาเป็นแนวทางในการสร้างวิธีการทำงานหรือกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เพื่อการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 และใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โดยผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ซึ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระยะมีดังนี้

ระยะที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 216 คน แสดงในตาราง 3.1 ดังนี้

ตาราง 3.1

แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2559 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

อำเภอ	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง			รวม
	ขนาดโรงเรียน			
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
นางรอง	25	31	2	58
หนองกี่	16	18	1	35
ละหานทราย	11	21	2	34
ปะคำ	7	11	-	18
หนองหงส์	16	15	-	31
โนนสุวรรณ	1	6	2	9
โนนดินแดง	3	8	1	12
เฉลิมพระเกียรติ	8	11	-	19
รวม	87	121	8	216

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 (2559)

ระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมของนักเรียน จำนวน 10 ท่าน โดยการใช้แบบเจาะจง (Purposive sampling) จากผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้จะใช้เครื่องมือในการวิจัย 2 ประเภท คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.1.1 แบบสอบถามสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกเป็น 4 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ผนวกรวมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอนในระบบและนอกระบบ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมเสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ อย่างยั่งยืน และยุทธศาสตร์ที่ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2.1.2 แบบสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ซึ่งข้อคำถามในการสัมภาษณ์ ได้มาจากผลการวิจัยในระยะที่ 1 โดยผู้วิจัยเลือกประเด็นคำถามจากยุทธศาสตร์ที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับ ของแต่ละยุทธศาสตร์ เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบได้เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

3.2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

3.2.2.1 การสร้างแบบสอบถาม

3.2.2.1.1 ศึกษาวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.2.2.1.2 ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎี จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

3.2.2.1.3 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษานำมาสร้างแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้านเนื้อหาและภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.2.2.1.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. นายสมคิด แต่งพรม วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านน้อยสะแกกวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
2. นางเสน่ห์ คำมณี วุฒิการศึกษา คม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลโนนดินแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา
3. นายมาโนช กลิ่นพยอม วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษา

3.2.2.1.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try – Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.2.2.1.6 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discrimination) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาอัตราส่วนวิกฤติเป็นรายข้อ ตามวิธีของ t-test เกณฑ์การพิจารณาค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ ผลปรากฏว่าได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 2.22 – 8.73

3.2.2.1.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.987 ซึ่งมีค่าผ่านเกณฑ์สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

3.2.2.1.8 นำแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นผ่านเกณฑ์มาจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.2.2.2 การสร้างแบบสัมภาษณ์

3.2.2.2.1 ศึกษาวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.2.2.2.2 ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎี จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

3.2.2.2.3 รวบรวมข้อคำถามในการสัมภาษณ์ ซึ่งได้จากผลการวิจัยในระยที่ 1 ที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มาศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โดยเลือกประเด็นหรือข้อคำถามในการสัมภาษณ์จากยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ มาเป็นประเด็นในการตั้งคำถาม แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมด้านเนื้อหาและภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.2.2.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ และแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ และแจ้งวัน เวลาการขอรับแบบสอบถามคืน

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามวันและเวลาที่กำหนดไว้ ผลปรากฏว่าแบบสอบถาม จำนวน 216 ฉบับ เก็บรวบรวมข้อมูลมาได้ จำนวน 216 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง และสรุปรวบรวมความคิดเห็นในแต่ละยุคศาสตร์หลังจากจบการสัมภาษณ์ทันที และมีการสรุปอีกครั้งเมื่อการสัมภาษณ์สิ้นสุดลง ซึ่งหากผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นเพิ่มเติม จะมีการบันทึกไว้ในการสัมภาษณ์แต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะจดบันทึกไว้และบันทึกด้วยเครื่องบันทึกเสียง โดยขออนุญาตในการบันทึกต่อผู้ให้สัมภาษณ์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม

1. ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วบันทึกข้อมูล
4. นำแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
5. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง
6. ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เถกเถกการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

7. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประเภทการปฏิบัติงาน โดยการทดสอบค่าที (Independent Samples t – test) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

8. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (F – test) เมื่อพบความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

- นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดกลุ่มประเด็นสำคัญ (Grouping) แล้ว Coding ถ้อยคำสำคัญ จากนั้นสรุปเรียบเรียงถ้อยคำใหม่ โดยการอธิบายความ (Explanation) เพื่อให้เกิดความชัดเจนในรายละเอียด โดยเรียงลำดับความสำคัญ
- ทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) พรรณนารายละเอียด ตีความหมาย และอธิบายความ

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาอัตราส่วนวิกฤติเป็นรายข้อ ตามวิธีของ t-test โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 94)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{N}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอัตราส่วนวิกฤติรายข้อ
	$\bar{X}_H$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
	S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนสูง
	S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มได้คะแนนต่ำ
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542, หน้า 261)

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	N	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน	จำนวนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_x^2	แทน	ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 104)

$$P = \frac{f \times 100}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของข้อมูลหรือคะแนน
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 105)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน

3.1 การทดสอบสมมุติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ โดยการทดสอบค่าที (t-test) โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542, หน้า 260)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบ t
	$\bar{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	N_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	N_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

3.2 การทดสอบสมมุติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้ค่าสถิติ F-test โดยใช้สูตรดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2550, หน้า 183)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}, \quad df = k, n-k$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบ F
	MS _B	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม
	MS _W	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม
	k	แทน	จำนวนกลุ่มที่ศึกษา
	n	แทน	จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 346)

$$CV_d = \sqrt{(K-1)(F^*)(MS_{within})\left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2}\right)}$$

เมื่อ	CV _d	แทน	ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่
	K	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	F*	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS _{within}	แทน	ค่า Mean square within Group
	n ₁ , n ₂	แทน	จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ มีสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย (Mean)
S. D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน ค่าสถิติในการแจกแจงแบบ (t - distribution)
F	แทน ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F- distribution)
df	แทน ชั้นของความอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์เป็นข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ และขนาดของโรงเรียน ปรากฏดังตาราง 4.1

ตาราง 4.1

จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้บริหารสถานศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ประสบการณ์		
1.1 น้อยกว่า 10 ปี	30	13.90
1.2 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	186	86.10
2. ขนาดของโรงเรียน		
2.1 ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1 – 120 คน)	84	38.90
2.2 ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121 – 300 คน)	96	44.40
2.3 ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 301 คนขึ้นไป)	36	16.70
รวม	216	100

จากตาราง 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 216 คน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 86.10 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 13.90 เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่มีจำนวนมากที่สุด เป็นโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 44.40 รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 38.90 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตาม ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปรากฏดังตาราง 4.2-4.8

ตาราง 4.2

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมและรายยุทธศาสตร์

สภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ผนวกรวมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	3.64	0.59	มาก
ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอนในระบบและนอกระบบ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	3.86	0.55	มาก
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมเสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ อย่างยั่งยืน	3.73	0.59	มาก
ยุทธศาสตร์ที่ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ	3.77	0.62	มาก
รวมเฉลี่ย	3.75	0.54	มาก

จากตาราง 4.2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอนในระบบและนอกระบบ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมา คือ ยุทธศาสตร์ที่ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.77$) ส่วนยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ผนวกรวมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ($\bar{X} = 3.64$)

ตาราง 4.3

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ยุทธศาสตร์ที่ 1 รมรงค์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โดยรวมและรายข้อ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 รมรงค์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	$\bar{X}$	S. D.	ความหมาย
1. จัดอบรมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้กับครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน	3.58	0.94	มาก
2. จัดเวที/เสวนาเรื่อง ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้กับครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน	3.42	0.91	ปานกลาง
3. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างจิตสำนึกการมีวินัยทาง การเงิน และรณรงค์การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาใน โรงเรียน	3.62	0.78	มาก
4. จัดอบรมความเป็นผู้นำในเชิงสร้างสรรค์ให้กับครู บุคลากร ทางการศึกษา และนักเรียน	3.61	0.82	มาก
5. จัดกิจกรรมเสริมสร้างอุดมการณ์รักชาติและสถาบัน พระมหากษัตริย์ เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง การเขียน เรียงความเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ เป็นต้น	4.23	0.75	มาก
6. จัดทำป้ายไวณิลประชาสัมพันธ์ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	4.29	0.79	มาก
7. ประชาสัมพันธ์ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ผ่านทางเว็บไซต์ของโรงเรียน หรือหน่วยงานในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ	3.50	0.91	ปานกลาง
8. จัดทำสื่อ บทเพลง เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ และตระหนักเกี่ยวกับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	3.44	0.92	ปานกลาง

ตาราง 4.3 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 หนุนเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
9. จัดประกวดวาดภาพระบายสีโครงการกิจกรรมรณรงค์และ ปลูกฝังค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้กับนักเรียน	3.56	0.77	มาก
10. จัดประกวดร้องเพลงโครงการกิจกรรมรณรงค์และปลูกฝัง ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้กับนักเรียน	3.21	0.85	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.64	0.59	มาก

จากตาราง 4.3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อน
ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ยุทธศาสตร์ที่ 1 หนุนเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และ
ความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 2, 7, 8 และ 10 อยู่ในระดับปานกลาง นอกนั้นอยู่ในระดับ
มาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 6 จัดทำป้ายไว้นิลประชาสัมพันธ์ค่านิยมหลักของคนไทย
12 ประการ ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมา คือ ข้อ 5 จัดกิจกรรมเสริมสร้างอุดมการณ์รักชาติและสถาบัน
พระมหากษัตริย์ เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง การเขียนเรียงความเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ เป็นต้น
($\bar{X} = 4.23$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 10 จัดประกวดร้องเพลงโครงการกิจกรรมรณรงค์
และปลูกฝังค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้กับนักเรียน ($\bar{X} = 3.21$)

ตาราง 4.4

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอนในระบบและนอกระบบ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยรวมและรายข้อ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย			
12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S. D.	ความหมาย
ในระบบและนอกระบบ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน			
11. กำหนดแนวปฏิบัติสถานศึกษาผนวกค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการไว้ในการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น รายวิชาหน้าที่พลเมือง รายวิชาภาษาไทย รายวิชาสังคมศึกษา เป็นต้น	3.88	0.76	มาก
12. จัดรายวิชาหน้าที่พลเมืองเป็นรายวิชาเพิ่มเติมตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ	4.09	0.75	มาก
13. จัดทำและคัดเลือกหนังสืออ่านนอกเวลาเรียนและหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมืองให้ครูใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน	3.73	0.89	มาก
14. กำหนดวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการให้เหมาะสมกับวัยและศักยภาพผู้เรียน	3.97	0.79	มาก
15. ปรับตัวชี้วัดและเนื้อหาในหนังสือเรียนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	3.89	0.71	มาก
16. จัดกิจกรรมค่าย “เยาวชนคนรุ่นใหม่ใฝ่ค่านิยม” ให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาตอนต้น	3.31	0.86	ปานกลาง
17. จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาตอนต้น	4.30	0.78	มาก
18. จัดทำแผนงาน/โครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา	4.11	0.75	มาก

ตาราง 4.4 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอน ในระบบและนอกระบบ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน			
19. จัดอบรมหลักสูตร “การบูรณาการคุณธรรม จริยธรรมในการ จัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ” ให้กับครู และบุคลากรทางการศึกษา	3.91	0.90	มาก
20. จัดกิจกรรมอบรมครูสอนภาษาไทย และฝึกทักษะการอ่าน บทร้อยกรอง เพื่อส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้กับผู้เรียน	3.42	0.91	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.86	0.55	มาก

จากตาราง 4.4 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อน
ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย
12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอนในระบบและนอกระบบ ทั้งในห้องเรียน
และนอกห้องเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 16
และ 20 อยู่ในระดับปานกลาง นอกนั้นอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 17
จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย และ
มัธยมศึกษาตอนต้น ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือ ข้อ 18 จัดทำแผนงาน/โครงการสนับสนุนการ
ขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.11$) ส่วนข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 16 จัดกิจกรรมค่าย “เยาวชนคนรุ่นใหม่ไร้ค่านิยม” ให้กับนักเรียนระดับ
ประถมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาตอนต้น ($\bar{X} = 3.31$)

ตาราง 4.5

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมเสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ อย่างยั่งยืน โดยรวมและรายข้อ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมเสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ อย่างยั่งยืน	$\bar{X}$	S. D.	ความหมาย
21. จัดทำโครงการเครือข่ายพัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่สถานศึกษา	3.55	0.82	มาก
22. จัดทำโครงการ “หมู่บ้านรักษาศีล 5” ให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชนในชุมชน โดยประสานความร่วมมือกับวัด	3.67	0.84	มาก
23. จัดทำโครงการ “ครอบครัวอบอุ่นด้วยพระธรรม” ให้กับนักเรียน ผู้ปกครองทำกิจกรรมร่วมกันในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	3.69	0.78	มาก
24. จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการชีวิตพอเพียงของครอบครัวแบบอย่าง	3.61	0.96	มาก
25. จัดตั้งโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.64	0.87	มาก
26. จัดทำสื่อเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเผยแพร่ในสถานศึกษา และชุมชน	3.74	0.80	มาก
27. จัดอบรมเครือข่ายอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ “เด็กไทย ต้นแบบ”	3.37	0.94	ปานกลาง
28. จัดกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน เช่น พัฒนาโรงเรียน พัฒนาวัด	4.05	0.80	มาก
29. จัดทำโครงการแต่งกายด้วยชุดพื้นเมือง เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวพื้นเมือง	3.94	0.85	มาก
30. จัดกิจกรรมกีฬาสามัคคีสัมพันธ์ต่อต้านยาเสพติด ระหว่างโรงเรียนและชุมชน	4.06	0.78	มาก
รวมเฉลี่ย	3.73	0.59	มาก

จากตาราง 4.5 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อน ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคม มีส่วนร่วมเสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ อย่างยั่งยืน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 27 อยู่ในระดับปานกลาง นอกนั้นอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 30 จัดกิจกรรมกีฬาสามัคคีต่อต้านยาเสพติด ระหว่าง โรงเรียนและชุมชน ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมา คือ ข้อ 28 จัดกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน เช่น พัฒนาโรงเรียน พัฒนาวัด ($\bar{X} = 4.05$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 27 จัดอบรมเครือข่าย อาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ “เด็กไทย คั้นแบบ” ($\bar{X} = 3.37$)

ตาราง 4.6

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ยุทธศาสตร์ที่ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ โดยรวมและรายข้อ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ	$\bar{X}$	S. D.	ความหมาย
31. แต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	3.74	0.81	มาก
32. จัดทำคู่มือการวัดผล ประเมินผล ตามมาตรฐาน/ตัวชี้วัดของ สพป.	3.63	0.84	มาก
33. จัดทำเครื่องมือประเมินคุณภาพผู้เรียนที่ได้มาตรฐานสำหรับครูนำไปใช้ประเมินผู้เรียน เช่น แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสำรวจ เป็นต้น	3.68	0.75	มาก
34. ติดตาม และประเมินผลจากกิจกรรมเกี่ยวกับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.82	0.68	มาก

ตาราง 4.6 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
35. จัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในการใช้เครื่องมือประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่ตรงกัน	3.71	0.74	มาก
36. จัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ นักเรียน และผู้ปกครอง เกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกถึงค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	3.77	0.74	มาก
37. จัดทำระบบช่วยเหลือครู บุคลากรทางการศึกษาในการประเมินคุณภาพผู้เรียน	3.80	0.84	มาก
38. จัดทำระบบช่วยเหลือและติดตามนักเรียน เพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์เกี่ยวกับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	3.89	0.77	มาก
39. จัดทำรายงานผลโครงการตามนโยบาย จุดเน้น และเป้าหมายในแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณของโรงเรียน	3.93	0.72	มาก
40. จัดทำสรุปและรายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่สถานศึกษา ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.80	0.68	มาก
รวมเฉลี่ย	3.77	0.62	มาก

จากตาราง 4.6 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ยุทธศาสตร์ที่ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 39 จัดทำรายงานผลโครงการตามนโยบาย จุดเน้น และเป้าหมายในแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมาคือ ข้อ 38 จัดทำระบบช่วยเหลือและติดตามนักเรียน

เพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์เกี่ยวกับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ($\bar{X} = 3.89$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 32 จัดทำคู่มือการวัดผล ประเมินผลตามมาตรฐาน/ตัวชี้วัดของ สพป. ($\bar{X} = 3.63$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ ปรากฏดังตาราง 4.9

ตาราง 4.7

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายยุทธศาสตร์

สภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	น้อยกว่า 10 ปี ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป				t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 รณรงค์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	3.51	0.588	3.66	0.59	1.28
ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอน ในระบบและนอกระบบ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	3.73	0.55	3.88	0.55	1.36
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมเสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ อย่างยั่งยืน	3.69	0.54	3.73	0.60	0.37
ยุทธศาสตร์ที่ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ	3.77	0.60	3.77	0.62	0.06
รวมเฉลี่ย	3.67	0.50	3.76	0.54	0.82

จากตาราง 4.7 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โดยรวมและรายยุทธศาสตร์ ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ปรากฏดังตาราง 4.8

ตาราง 4.8

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายยุทธศาสตร์

สภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลัก ของคนไทย 12 ประการ	df	SS	MS	F
ยุทธศาสตร์ที่ 1 รมรงค์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.36	0.18	0.51
ภายในกลุ่ม	213	75.23	0.35	
รวม	215	75.59		
ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอน ในระบบและนอก ระบบ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.09	0.04	0.15
ภายในกลุ่ม	213	66.59	0.31	
รวม	215	66.68		
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วม เสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ อย่างยั่งยืน				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.45	0.22	0.62
ภายในกลุ่ม	213	76.79	0.36	
รวม	215	77.24		

ตาราง 4.8 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลัก ของคนไทย 12 ประการ	df	SS	MS	F
ยุทธศาสตร์ที่ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผล การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การปฏิบัติ				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.10	0.05	0.13
ภายในกลุ่ม	213	83.93	0.39	
รวม	215	84.03		
รวม				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.16	0.07	0.26
ภายในกลุ่ม	213	62.67	0.29	
รวม	215	62.83		

จากตาราง 4.8 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน
ตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โดยรวมและรายยุทธศาสตร์
ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลัก
ของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3
จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 ท่าน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 รมรงค์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลัก
ของคนไทย 12 ประการ ได้แก่ ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนา
เพื่อพัฒนาทักษะและเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานจัดกิจกรรมและ
การผลิตสื่อส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการในสถานศึกษา รวบรวมผลการ
ดำเนินงานเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียนและเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/
กิจกรรมการเรียนการสอนในระบบและนอกระบบ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ได้แก่
ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตสำหรับครู

ปรับตัวชีวิต เนื้อหาหนังสืออ่านเพิ่มเติม และแนวทางการปฏิบัติกิจกรรมให้สอดคล้องกับ
ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่
หลากหลายรูปแบบ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมเสริมสร้างค่านิยมหลัก
ของคนไทย 12 ประการอย่างยั่งยืน ได้แก่ ส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงานราชการ องค์กร ชุมชน
เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้ และจัดกิจกรรม/โครงการสร้างจิตสำนึกรักษ์
สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ
ปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการขับเคลื่อนค่านิยมหลัก
ของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงานรับผิดชอบ
วางแผนแนวทางการดำเนินงาน กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ให้สอดคล้องกับจุดเน้น
นโยบายที่กำหนดไว้ ประเมินผลพร้อมสรุป และรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาทราบ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยขอเสนอตามลำดับ ดังนี้

- 5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 5.2 สมมติฐานของการวิจัย
- 5.3 วิธีดำเนินการวิจัย
- 5.4 สรุปผลการวิจัย
- 5.5 อภิปรายผล
- 5.6 ข้อเสนอแนะ
  - 5.6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 5.6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

5.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน

5.1.3 เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

5.2 สมมติฐานการวิจัย

5.2.1 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 แตกต่างกัน

5.2.2 ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 แตกต่างกัน

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

5.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 และใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โดยผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ซึ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระยะมีดังนี้

ระยะที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 216 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ คือ ประชากร

ระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมของนักเรียน จำนวน 10 ท่าน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

5.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้จะใช้เครื่องมือในการวิจัย 2 ประเภท คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.3.2.1 แบบสอบถามสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกเป็น 4 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ผนึกเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอนในระบบและนอกระบบ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมเสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ อย่างยั่งยืน และยุทธศาสตร์ที่ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 2.22 – 8.73 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.987

5.3.2.2 แบบสัมภาษณ์แนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ซึ่งข้อคำถามในการสัมภาษณ์ ได้มาจากผลการวิจัยในระยะที่ 1 โดยผู้วิจัยเลือกประเด็นคำถามจากยุทธศาสตร์ที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับ ของแต่ละยุทธศาสตร์ มาเป็นประเด็นในการตั้งคำถาม

5.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

5.3.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ และแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ และแจ้งวัน เวลาการขอรับแบบสอบถามคืน

3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามวันและเวลาที่กำหนดไว้ ผลปรากฏว่าแบบสอบถาม จำนวน 216 ฉบับ เก็บรวบรวมข้อมูลมาได้ จำนวน 216 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5.3.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง และสรุปรวบรวมความคิดเห็นในแต่ละยุคศาสตร์หลังจากจบการสัมภาษณ์ทันที และมีการสรุปอีกครั้งเมื่อการสัมภาษณ์สิ้นสุดลง ซึ่งหากผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นเพิ่มเติม จะมีการบันทึกไว้ในการสัมภาษณ์แต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะจดบันทึกไว้และบันทึกด้วยเครื่องบันทึกเสียง โดยขออนุญาตในการบันทึกต่อผู้ให้สัมภาษณ์

5.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

5.3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน โดยการทดสอบค่าที (Independent samples t – test) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way analysis of variance) โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (F – test) เมื่อพบความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ

5.3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

1. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดกลุ่มประเด็นสำคัญ (Grouping) แล้ว Coding ถ้อยคำสำคัญ จากนั้นสรุปเรียบเรียงถ้อยคำใหม่ โดยการอธิบายความ (Explanation) เพื่อให้เกิดความชัดเจนในรายละเอียด โดยเรียงลำดับความสำคัญ

2. ทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) พรรณนารายละเอียด

ตีความหมาย และอธิบายความ

5.4 สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 สรุปผลได้ดังนี้

5.4.1 สภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอนในระบบและนอกระบบ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ส่วนยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 รณรงค์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

5.4.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกัน โดยรวมและรายยุทธศาสตร์ไม่แตกต่างกัน

5.4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน โดยรวมและรายยุทธศาสตร์ไม่แตกต่างกัน

5.4.4 แนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 ท่าน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.4.4.1 รณรงค์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ได้แก่ ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนาทักษะและเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานจัดกิจกรรมและการผลิตสื่อส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการในสถานศึกษา รวบรวมผลการดำเนินงานเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียนและเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5.4.4.2 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงานรับผิดชอบวางแผน แนวทางการดำเนินงาน กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ให้สอดคล้องกับจุดเน้นนโยบายที่กำหนดไว้ ประเมินผลพร้อมสรุป และรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

5.5 อภิปรายผล

5.5.1 สภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายยุทธศาสตร์ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอนในระบบและนอกระบบ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเป็นนโยบายที่ต้องดำเนินการขับเคลื่อนค่านิยมหลัก 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สถานศึกษาจะต้องสร้างความตระหนักในการนำ นโยบาย จุดเน้น และเป้าหมายในการบูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นกับเยาวชนไทย โดยการบรรจุค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการลงในหลักสูตรสถานศึกษาและบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2558, หน้า 1-8) กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาทุกระดับได้บริหารจัดการหลักสูตรและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อสอดคล้องค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการไว้ในทุกกลุ่มสาระวิชาในลักษณะสอดแทรกในหลักสูตรการเรียนการสอน กำหนดแนวปฏิบัติการจัดการเรียนการสอน พัฒนาการบริหารและการจัดการเรียนการสอนทั้งในระบบและนอกระบบให้กับผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการศึกษา และจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนหลากหลายรูปแบบเพื่อปลูกฝังค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน และสอดคล้องกับ วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา (2558, หน้า 27-28) กล่าวไว้ว่า การบูรณาการกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูผู้สอนต้องวิเคราะห์คุณภาพผู้เรียน ตัวชี้วัดสาระที่สอดคล้องกับค่านิยม การสอนที่เป็นลักษณะของกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเหมาะสมที่เป็นคุณลักษณะค่านิยม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งฟ้า ล้อมในเมือง, นลินรัตน์ อภิชาติ และจันทร์เพ็ญ ภูโสภา (2552, หน้า 121) ได้ทำการวิจัย การพัฒนารูปแบบการจัดการกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และการสร้าง

เครือข่ายการพัฒนาที่ยั่งยืน สำหรับเยาวชน จังหวัดมหาสารคาม พบว่า การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้แบ่งได้ 4 แบบ คือ แบบสอดแทรก แบบคู่ขนาน แบบสหวิทยาการ และแบบข้ามวิชาหรือสอนเป็นคณะ และงานวิจัยของ สำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (2558, หน้า 141-143) ได้รายงานการตรวจและติดตามการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ประเด็นการจัดกิจกรรมและการกำหนดวิธีปฏิบัติเพื่อปลูกฝังค่านิยม 12 ประการ พบว่า สถานศึกษาดำเนินการโดยปรับหลักสูตรสถานศึกษา โครงสร้างหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเพิ่มรายวิชาหน้าที่พลเมืองเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในหลักสูตรสถานศึกษา และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ สอดแทรกหรือบูรณาการร่วมกับสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ บูรณาการในโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ โดยเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง

5.5.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกัน โดยรวมและรายยุทธศาสตร์ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเป็นนโยบายที่ต้องดำเนินการตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีนโยบาย จุดเน้น เป้าหมาย แผนงาน โครงการนำค่านิยมหลัก 12 ประการสู่การปฏิบัติ และมีการกำหนดตัวชี้วัดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ไว้อย่างชัดเจน สถานศึกษามีหน้าที่นำนโยบายมาปฏิบัติตามกรอบแนวทางการดำเนินงานให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์ จากสภาพดังกล่าวจึงทำให้ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกัน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552, หน้า 34-37) กล่าวไว้ว่า การถ่ายทอดยุทธศาสตร์เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติเป็นการอธิบายถึงความสามารถในการแปลงเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ (กลยุทธ์) ไปสู่การปฏิบัติ สรุปรูปแบบปฏิบัติการและตัวชี้วัดหลักของผลดำเนินการที่เกี่ยวข้อง และคาดการณ์ผลดำเนินการในอนาคตตามตัวชี้วัดดังกล่าว และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยพร เรื่องแท้ (2556, หน้า 81) ได้ทำการวิจัยบทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ มีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของ อำนาจ โคนะโล (2559, หน้า 106) ได้ทำการวิจัยสภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลัก

12 ประการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

5.5.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน โดยรวมและรายยุทธศาสตร์ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเป็นนโยบายที่ต้องดำเนินการตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยม หลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีนโยบาย จุดเน้น เป้าหมาย แผนงาน โครงการนำค่านิยมหลัก 12 ประการสู่การปฏิบัติ และมีการกำหนด ตัวชี้วัดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ไว้อย่างชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเพียงผู้รับนโยบายมาปรับ ใช้ให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา และครูผู้สอนเป็นผู้นำไปปฏิบัติให้เหมาะสมกับวัยเด็กนักเรียน แต่ละช่วงวัย จากสภาพดังกล่าวจึงทำให้ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีขนาดของ โรงเรียนต่างกัน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ เมตต์ เมตต์การ์ณจิต (2556, หน้า 104) กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ใช้หลักการพื้นฐานเช่นเดียวกับการบริหารแผนทั่วไป เพราะเป็นกระบวนการปฏิบัติภารกิจขององค์กรให้บรรลุผล การแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ เป็นการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ เช่น แผนปฏิบัติประจำปี แผนงาน โครงการ เป็นต้น และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชิตา เขยกลิ่น (2553, หน้า 93) ได้ทำการวิจัยบทบาทผู้บริหารกับการ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความเห็นเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารกับ การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ขนาดโรงเรียน ทั้ง 8 ด้าน ไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของ อำนวย โคนะโล (2559, หน้า 106) ได้ทำการวิจัยสภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

5.5.4 ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของ คนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีดังนี้

5.5.4.1 รณรงค์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลักของ คนไทย 12 ประการ ได้แก่ ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนา ทักษะและเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานจัดกิจกรรมและการผลิต สื่อส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการในสถานศึกษา รวบรวมผลการดำเนินงานเผยแพร่ ผ่านเว็บไซต์ของโรงเรียนและเว็บไซต์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการ พัฒนาทักษะเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ครูควรมีความรู้ มีเทคนิควิธีการสอน การจัดกิจกรรม/ โครงการ ที่สามารถนำสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงมาใช้เป็นบทเรียนผ่านสื่อที่หลากหลาย รูปแบบ สอดคล้องกับ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2558, หน้า 1-8) กล่าวไว้ว่า ส่งเสริม สถานศึกษา หน่วยงานทางการศึกษา จัดอบรมสัมมนา และจัดกิจกรรม เพื่อสร้างความตระหนัก ปฏิบัติค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ประชาสัมพันธ์ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ หลากหลายรูปแบบ ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงาน ศึกษาธิการภาค 6 (2558, หน้า 141-143) ได้รายงานการตรวจและติดตามการดำเนินงานตาม นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ประเด็นการจัดกิจกรรมและการกำหนดวิถีปฏิบัติเพื่อปลูกฝัง ค่านิยม 12 ประการ พบว่า จัดกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับ ค่านิยมหลัก 12 ประการ เช่น จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ การนำผลงานเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของ โรงเรียน เป็นต้น

5.5.4.2 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของ คนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงานรับผิดชอบวางแผน แนวทางการดำเนินงาน กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ให้สอดคล้องกับจุดเน้นนโยบายที่ กำหนดไว้ ประเมินผลพร้อมสรุป และรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทราบ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เพื่อให้ เกิดประสิทธิผลที่ชัดเจนจะต้องกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ให้สอดคล้องกับจุดเน้น นโยบายที่กำหนดไว้ และประเมินพฤติกรรมที่สะท้อนค่านิยมซึ่งอาจสะท้อนได้จากการประเมิน ตนเอง ประเมินโดยครูหรือประเมินโดยบุคคลอื่น ๆ พร้อมทั้งดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาตามสภาพจริงอย่างเป็นรูปธรรม และ จัดทำรายงานผลการดำเนินงานเพื่อเผยแพร่ผลสำเร็จต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับแนวคิด ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 (2557, หน้า 3) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหาร สถานศึกษากำกับ ติดตาม นิเทศการดำเนินงานเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการให้บรรลุ วัตถุประสงค์ รวบรวมผลการดำเนินงาน สรุปรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาม รายละเอียดเอกสารแนบ (ARS) และสอดคล้องกับ วีรพงษ์ คล้อยดี (2558, หน้า 62-64) กล่าวไว้ว่า

ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำในด้านค่านิยมหลัก 12 ประการ สามารถใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติในโรงเรียนได้ สถานศึกษาต้องระบุกิจกรรมแต่ละค่านิยมที่จะขับเคลื่อนให้ชัดเจน กำหนดแนวทางการปฏิบัติร่วมกันให้ทุกคนรับรู้ เข้าใจ ปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล สรุปผล และรายงานผลอย่างต่อเนื่อง

5.6 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ดังนี้

5.6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

5.6.1.1 สภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เนื่องจากยุทธศาสตร์ที่ 1 รมรงค์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เป็นคุณลักษณะที่อยู่ในจิตใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน การปลูกฝังและเสริมสร้างความรู้ความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สถานศึกษาควรนิยามให้ชัดเจนในค่านิยมแต่ละตัว รวมถึงต้องกำหนดนโยบาย แผนงาน แนวทางการจัดกิจกรรม/โครงการ และกำหนดพฤติกรรมที่เป็นตัวชี้วัดค่านิยมที่จะต้องปลูกฝัง นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาเข้ารับการอบรม สัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และศึกษาดูงานในโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางให้กับครูที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

5.6.1.2 ควรส่งเสริมสนับสนุนครู และบุคลากรทางการศึกษา จัดทำหลักสูตรหรือหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ เพื่อนำไปปลูกฝังนักเรียนให้มีความตระหนักรับรู้และเห็นความสำคัญค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ต้องพัฒนาตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้ผู้เรียนยึดเป็นแบบอย่าง รวมถึงการสร้างบรรยากาศภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการปลูกฝังส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ และให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

5.6.1.3 ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ในปัจจุบันหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ มีการผลิตสื่อสร้างสรรค์มากมายที่สามารถเข้าใจและเรียนรู้เพื่อการปฏิบัติได้ง่ายขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ควรสืบค้นข้อมูลเพื่อนำมาสู่การเรียนการสอน นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่างสถานศึกษา

ชุมชน องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

5.6.1.4 ควรกำกับ ติดตาม การดำเนินงานขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่สถานศึกษา เพื่อประเมินผล ตามมาตรฐาน/ตัวชี้วัดของ สพป. และรายงานผลการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

5.6.1.5 ส่งเสริมให้สถานศึกษาใช้ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแนวทางในการนำค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษา โดยให้พิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแต่ละยุทธศาสตร์กับสภาพบริบทของสถานศึกษา ทั้งนี้ควรสนับสนุนสถานศึกษาให้มีเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ จัดกิจกรรมตามหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมพิเศษ โดยสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ารับการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนาทักษะและเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานจัดกิจกรรมและการผลิตสื่อส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการที่สอดคล้องกับสภาพบริบทของสถานศึกษา นอกจากนี้สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการ กำกับ ติดตาม การดำเนินงานขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้สอดคล้องกับจุดเน้นนโยบายที่กำหนดไว้ เพื่อประเมินผลความสำเร็จ และรายงานผล

5.6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

5.6.2.1 ควรศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ แก่ผู้เรียนในทุกระดับการศึกษา เพื่อหากิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับเด็กนักเรียนในแต่ละช่วงวัย และเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

5.6.2.2 ควรศึกษาสภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ จากบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มครูผู้สอน และกลุ่มผู้ปกครองนักเรียน เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นในมุมมองที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

5.6.2.3 ควรศึกษาสภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ จากโครงสร้างการบริหารงานในสถานศึกษา เช่น ด้านการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยในการบริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน เป็นต้น เพื่อทราบถึงปัญหาในการดำเนินงานที่ละเอียดและซับซ้อนยิ่งขึ้น

5.6.2.4 ควรศึกษาแนวทางพัฒนามาตรฐานการประเมินค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลที่ได้ไปใช้สร้างคู่มือในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน

5.6.2.5 ควรศึกษายุทธศาสตร์การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาสังกัดอื่น เช่น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เพื่อจะได้แนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่แตกต่างและเป็นประโยชน์กับการศึกษาไทยมากขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัณฑ์อุทัย คลังพหล, วัศส์พร จิโรจพันธ์ และณัฐวัตร สุตจินดา. (2559). “สภาพปัญหาการสร้าง
กฎเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อประเมินค่านิยมหลัก 12 ประการในระดับประถมศึกษา”.
วารสารวิจัยและพัฒนาวิจัย โดยออลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 11(1), หน้า 147-157.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). การคิดริเริ่มมโนทัศน์: *CONCEPTUAL THINKING*. พิมพ์ครั้งที่
7. กรุงเทพฯ : ชักเชสมีเดีย.
- จิตติ รัศมีธรรมโชติ. (2551). การวางแผนกลยุทธ์แบบง่าย ๆ ที่ปฏิบัติได้จริง. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ และอ้อมใจ วงษ์มณฑา. (2549). บทบาทสถาบันอุดมศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการ
พัฒนาวัฒนธรรมและค่านิยมของเยาวชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (รายงานผลการวิจัย).
กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม.
- ไชยพร เรืองแท้. (2556). บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญา
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราช
วิทยาลัย.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน, โกศล มีคุณ และงามตา วณิชานนท์. (2556). ครูกับการเสริมสร้าง
จริยธรรมแก่นักเรียน. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงาน
คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ทิสนา แคมมณี. (2546). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม. กรุงเทพฯ : เสริมสิน พรี่เพรส
ซิสเต็ม.
- ธาวิณ อัครเมธาบุท, สุทัศน์ คร่ำในเมือง และพิธาน พันทอง. (2559). “กลยุทธ์การขับเคลื่อนค่านิยม
หลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”. วารสารศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 18(1), หน้า 54-66.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และรุ่งนภา ตั้งจิตเรจริญกุล. (2551). การวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง
คุณธรรม จริยธรรมของคนไทย. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค.
- นวลศิริ เปาโรหิต. (2545). จิตวิทยาสังคมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประสานมิตร. (2557). คู่มือครู กลุ่มสาระการงานอาชีพ : หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 คุณธรรม จริยธรรม
และค่านิยมในการประกอบอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6. กรุงเทพฯ : ประสานมิตร.

- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). บุรีรัมย์ : สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2548). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือสื่อเสริมกรุงเทพ.
- พวงผกา ประเสริฐศิลป์. (2543). *วิถีไทย*. กรุงเทพฯ : เซอร์คเวฟ เอ็นดูเคชั่น.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2550). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พสุ เดชะรินทร์. (2548). *Balanced Scorecard รู้ลึกในการปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2556). *ยุทธศาสตร์การพัฒนา: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติเชิงรุก*. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี : บัญชีพอยทวิวิชาการ.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2548). *พฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัชติกา เขยกลิ่น. (2553). *บทบาทผู้บริหารกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560, 6 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก, หน้า 14.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- รุ่งฟ้า ล้อมในเมือง, นลินรัตน์ อภิชาติ และจันทร์เพ็ญ ภูโสภา. (2552). “การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและการสร้างเครือข่ายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับเยาวชน จังหวัดมหาสารคาม”. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 3(3), หน้า 121-128.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2544). *จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ลินดา เกษณ์มา. (2557). *การส่งเสริมความรู้ด้านหน้าที่พลเมืองและค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2558). *การสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ*. (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร วิทยอุดม. (2547). *พฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ : ชีระฟิล์มและไซเท็กซ์.

วีรพงษ์ คล้อยดี. (2558). “กลยุทธ์การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”. วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 6(2), หน้า 57-67.

ศิริพงษ์ เสาภายใน. (2554). รายงานการวิจัยค่านิยมผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. (2556). การบริหารเชิงกลยุทธ์. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : อมรินทร์.

สมเดช มุงเมือง. (2555). ทักษะชีวิต. กรุงเทพฯ : สุตราพิศาลবিবদেও.

สังวาล สิทธิวงศ์. (2556). “การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนโพธิ์แสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23”. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 10(46), หน้า 111-119.

สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา. (2557). แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่การปฏิบัติในสถานศึกษาเอกชน. สงขลา : กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. (2557, 19 พฤศจิกายน). คำสั่งกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา เรื่อง แนวทางดำเนินกิจกรรมเพื่อปลูกฝังค่านิยม 12 ประการ ระดับสถานศึกษา. เลขที่ ศธ 04083/ว 3866

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. (2558, 22 กรกฎาคม). คำสั่งกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา เรื่อง รายงานการบูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติเพิ่มเติม. เลขที่ ศธ 04084/ว 3135

_____. (2559). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559. บุรีรัมย์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. (2557). การขับเคลื่อนค่านิยมหลัก 12 ประการ สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา เล่มที่ 1. พิษณุโลก : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. (2558). แนวทางการขับเคลื่อนค่านิยมหลัก 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2558. หนองบัวลำภู : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะเด็กปฐมวัยตามค่านิยมหลัก 12 ประการ (ฉบับครู)*. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). *แผนที่ยุทธศาสตร์ Strategy Map ฉบับปรับปรุงใหม่*. กรุงเทพฯ : กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น. (2557, 2 ตุลาคม). *คำสั่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เรื่อง ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ*. เลขที่ 0893.2/ว 1763
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2558). *รายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบายค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2559). *นโยบายของรัฐบาล (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี)*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). *รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (รายงานผลการวิจัย)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- _____. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานศึกษาธิการภาค 4. (2558). *รายงานการศึกษาแนวทางการพัฒนาการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 1, ราชบุรี* : สำนักงานศึกษาธิการภาค 4.
- สำนักงานศึกษาธิการภาค 6. (2558). *รายงานการตรวจและติดตามการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ กรณีปกติ งวดที่ 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 เขตตรวจราชการที่ 4 และ 5*. สงขลา : สำนักงานศึกษาธิการภาค 6.
- อารมณ ฉนวนจิตร. (2547). *การสอนเพื่อพัฒนาค่านิยมและจริยธรรม*. (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- อำนาจ โคนะโล. (2559). *สภาพการดำเนินงานส่งเสริมค่านิยมหลัก 12 ประการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อุทุมพร พัชวรรัตน์. (2552). *การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- อุไร จักย์ศรีมงคล. (2558). *การพัฒนามาตรฐานประเมินค่านิยมหลัก 12 ประการ สำหรับผู้เรียนอายุระหว่าง 12-14 ปี*. กรุงเทพฯ : สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- Balderson, D.W. (2004). "The Effects of a Personal Accountability and Personal Model on Urban Elementary Student Positive Social and Off - task Behaviors [Abstracts]". *Masters International*, 42(3), pp. 746.
- Buteau, G.E. (1998). *Discourse of Moral Issues In a Third Grade Classroom (Elementary Schools, Public Education, Ethics)*. Boston: UMI.
- McCarthy, D.P. (2012). "Strategic Planning in Michigan Community Colleges and its Effect on Organizational Climate, West Michigan University, Dissertation [Abstracts]". *International*, 35(2), pp. 617.
- Edward, Clifford H. (2000). "The Moral Dimensions of Teaching: And Classroom Discipline [Abstracts]". *American Secondary Education*, 28(3), pp. 77.
- Moo, G. (2012). "Toward a Synthesis of Strategic Planning and Organization Development, Dissertation [Abstracts]". *International*, 52(12), pp. 4169-A.
- Lanier, S.P. (1993). *Promoting moral conceptual development in rural adolescents*. London: Routledge and Kegan Paul.
- Lewis, Ramon. (2001). "Classroom discipline and student responsibility: the students' view [Abstracts]". *Teaching and Teacher Education*, 17(3), pp. 89
- Teran, R. (2011). "A case Study of Strategic Planning in a Large Urban School District (Urban Education), Dissertation [Abstracts]". *International*, 45(10), pp. 1771.
- Robbins, S.P., & Coulter, M. (2002). *Management*. 7th ed. New Jersey: Prentice-Hall International.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยศรีจอมบุรี
Buriram Rajabhat University

ที่ ๗๖.๑๕๕๑๖.๖๕๘

เป็นศิโรต্থาส์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบขออนุญาตกระหน้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสมคิด แสงพรหม

ด้วย นายบรรจบ ฉ้อยสาคุณ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง สภาพและแนวทางการดำเนินงานวิทยุศาสตร์ระดับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย
๑๓ บุคลากร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี
อาจารย์ ดร.เบญจพร วรรณสูงเนิน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่จรรยาแล้วร่าทอนเป็นผู้มีความรู้
ความส ามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดีจึงขอขออนุญาตกระหน้จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำ การวิจัย จะได้ดำเนินการไปขึ้นทอน
ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขออนุญาตและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจพร วรรณสูงเนิน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ส ักดิ์ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ๗๒ ๓๔๐๑-๕

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๑๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๕๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๖๕๑๖.๖๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๓๑๐๐

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางเสนาห์ คำมณี

ด้วย นายบรรจบ จ้อยสาธุ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง สภาพและแนวทางการดำเนินงานวิทยุศาสตร์ที่เปลี่ยนแปลงความนิยมสื่อของคนไทย
๑. บุคลากร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี
อาจารย์ ดร.เบญจพร พรรณวัฒน์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีความจำเป็นต้องขอท่านเป็นผู้มีความรู้
ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บ วิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อที่ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในส่วน
ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมาก ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ครนณนุส สมคุณนถ
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำเนา: บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ โทร ๗๔๐๓ ๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๑๕๐๘ ๑๑๕๖

ที่ ๒๕๖๑-๒๕๖๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ ตำบลเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายมานิช กลิ่นพยอม

ด้วย นายบรรจบ จ้อยสาคร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง สภาพและแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย
๑๒ ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๓ โดยมี
อาจารย์ ดร.เบญจพร วรรณงูณฑ์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้
ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์และศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำวิทยานิพนธ์จะได้ดำเนินการในขั้นตอน
ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมาก ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงนุช สมสุวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ถึง ๑๔๐๑ ๕
โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๕๘๕๘
มือถือ ๐๘ ๖๔๔๘ ๑๖๕๖

ที่ กษ ๖๕๘.๖๖๒.๒๐๒

เรื่อง อนุมัติ
การโอน เงินอุดหนุน
จากโรงเรียน สอนพิเศษ
โรงเรียนราชินี ๒

๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน สอนพิเศษโรงเรียนราชินี ๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

ตามที่ นายจรวย คุ้มสาร ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี ได้ขอโอน เงินอุดหนุน จาก
โรงเรียน สอนพิเศษ โรงเรียนราชินี ๒ จังหวัดราชบุรี มาเป็นเงินอุดหนุนโรงเรียน สอนพิเศษ
โรงเรียนราชินี ๒ จังหวัดราชบุรี และที่โรงเรียน สอนพิเศษ
โรงเรียนราชินี ๒ จังหวัดราชบุรี ได้ขอโอน เงินอุดหนุน จากโรงเรียน สอนพิเศษ
โรงเรียนราชินี ๒ จังหวัดราชบุรี มาเป็นเงินอุดหนุนโรงเรียน สอนพิเศษ
โรงเรียนราชินี ๒ จังหวัดราชบุรี นั้น ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า การขอโอน เงินอุดหนุน
ดังกล่าว เป็นเรื่องภายในของโรงเรียน สอนพิเศษโรงเรียนราชินี ๒ จังหวัดราชบุรี
และโรงเรียน สอนพิเศษโรงเรียนราชินี ๒ จังหวัดราชบุรี ซึ่งโรงเรียน สอนพิเศษ
โรงเรียนราชินี ๒ จังหวัดราชบุรี มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการดังกล่าว อยู่แล้ว
จึงเห็นควร อนุมัติตามที่ขอ

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการโอน ให้ นายจรวย คุ้มสาร ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี ดำเนินการ
ต่อไป และให้โรงเรียน สอนพิเศษโรงเรียนราชินี ๒ จังหวัดราชบุรี ดำเนินการ
โอน เงินอุดหนุน จากโรงเรียน สอนพิเศษโรงเรียนราชินี ๒ จังหวัดราชบุรี
มาโรงเรียน สอนพิเศษโรงเรียนราชินี ๒ จังหวัดราชบุรี และขอรับเงินอุดหนุน
ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
นายสุภัททิย จิตินันท์
เลขาธิการ สสช.สพ.สอ.สศก.

ที่ กษ ๖๕๘.๖๖๒.๒๐๒

- โทร : ๐ ๒๕๖๒-๖๖๒๒๒๒๒
- โทรสาร : ๐ ๒๕๖๒-๖๖๒๒๒
- โทรสาร : ๐ ๒๕๖๒-๖๖๒๒๒

ที่ ศธ. ๐๒๕๖๖.๐๐๑

เรื่อง อนุมัติให้
นาย วิชาญ สืบมา ศึกษานิเทศก์
ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา จีระรัมย์ เขต ๑

พ.ศ. ๒๕๖๖/๒๕๖๕

เรียน ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา จีระรัมย์ เขต ๑

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จีระรัมย์ เขต ๑

ด้วย นาย วิชาญ สืบมา ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จีระรัมย์ เขต ๑ ได้ขอรับการศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จีระรัมย์ เขต ๑ โดยขอรับการประเมินและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จีระรัมย์ เขต ๑ โดยมีคณะกรรมการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จีระรัมย์ เขต ๑ ได้มีมติเห็นชอบเสนอชื่อ นาย วิชาญ สืบมา ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จีระรัมย์ เขต ๑ ให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จีระรัมย์ เขต ๑

ในกรณีนี้ นาย วิชาญ สืบมา ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จีระรัมย์ เขต ๑ เป็นบุคคลที่ได้รับทราบจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จีระรัมย์ เขต ๑

ขอเสนอความเห็นคือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงนุช สอนสุภาพ
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำเนา ส่งผู้อำนวยการ

โทร. ๐ ๔๓๒๕ ๓๖๓๓๓ ๗๒๓๓๓๓๓

โทรสาร ๐ ๔๓๒๕ ๓๖๓๓

โทรสาร ๐๘ ๖๕๖๘ ๖๖๕๖

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สภาพและแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย

12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

คำชี้แจง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ซึ่งข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะประโยชน์ในการบริหารงานของโรงเรียน สามารถใช้เป็นแนวทางพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาต่อไป

ข้อมูลที่จะได้ จะแปลผลการวิจัยในภาพรวม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลท่านเป็นความลับ และใช้ประโยชน์เฉพาะการวิจัยนี้เท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อท่านหรือหน่วยงานของท่าน แต่อย่างไร

แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความเมตตาอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เป็นอย่างดี

จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายบรรจบ จ้อยสาธู

นักศึกษาริษยาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

สภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความตามสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ประสบการณ์ปฏิบัติงาน

- น้อยกว่า 10 ปี
 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

2. ขนาดของโรงเรียน

- ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1-120 คน)
 ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121-300 คน)
 ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 301 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติในแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง โดยกำหนดระดับคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อน ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ยุทธศาสตร์ที่ 1 รมรงค์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ						
1	จัดอบรมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้กับครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน					
2	จัดเวที/เสวนาเรื่อง ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้กับครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน					
3	จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างจิตสำนึกการมีวินัยทางการเงิน และรณรงค์การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน					
4	จัดอบรมความเป็นผู้นำในเชิงสร้างสรรค์ให้กับครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน					
5	จัดกิจกรรมเสริมสร้างอุดมการณ์รักชาติและสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง การเขียนเรียงความเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ เป็นต้น					
6	จัดทำป้ายไวณิลประชาสัมพันธ์ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ					
7	ประชาสัมพันธ์ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ผ่านทางเว็บไซต์ของโรงเรียน หรือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ					
8	จัดทำสื่อ บทเพลง เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจและตระหนักเกี่ยวกับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ					
9	จัดประกวดวาดภาพพระบายสี โครงการกิจกรรมรณรงค์และปลูกฝังค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้กับนักเรียน					
10	จัดประกวดร้องเพลง โครงการกิจกรรมรณรงค์และปลูกฝังค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้กับนักเรียน					

ข้อ	การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อน ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนการสอนในระบบและนอกระบบ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน						
11	กำหนดแนวปฏิบัติสถานศึกษาผนวกค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น รายวิชาหน้าที่พลเมือง รายวิชาภาษาไทย รายวิชาสังคมศึกษา เป็นต้น					
12	จัดรายวิชาหน้าที่พลเมืองเป็นรายวิชาเพิ่มเติมตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ					
13	จัดทำและคัดเลือกหนังสืออ่านนอกเวลาเรียนและหนังสืออ่านเพิ่มเติม วิชาประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมืองให้ครูใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน					
14	กำหนดวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้เหมาะสมกับวัยและศักยภาพผู้เรียน					
15	ปรับตัวชีวิตและเนื้อหาในหนังสือเรียนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน					
16	จัดกิจกรรมค่าย “เยาวชนคนรุ่นใหม่ไร้ค่านิยม” ให้กับนักเรียนระดับ ประถมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาตอนต้น					
17	จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ให้กับนักเรียนระดับ ประถมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาตอนต้น					
18	จัดทำแผนงาน/โครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนงานด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา					
19	จัดอบรมหลักสูตร “การบูรณาการคุณธรรม จริยธรรมในการจัดการ เรียนรู้เพื่อส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ” ให้กับครู และ บุคลากรทางการศึกษา					
20	จัดกิจกรรมอบรมครูสอนภาษาไทย และฝึกทักษะการอ่านบทร้อยกรอง เพื่อส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้กับผู้เรียน					

ข้อ	การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อน ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมเสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ อย่างยั่งยืน						
21	จัดทำโครงการเครือข่ายพัฒนาค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ สู่สถานศึกษา					
22	จัดทำโครงการ “หมู่บ้านรักษาศีล 5” ให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง และ ประชาชนในชุมชน โดยประสานความร่วมมือกับวัด					
23	จัดทำโครงการ “ครอบครัวอบอุ่นด้วยพระธรรม” ให้กับนักเรียน ผู้ปกครองทำกิจกรรมร่วมกันในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา					
24	จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการชีวิตพอเพียงของครูแบบอย่าง					
25	จัดตั้งโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
26	จัดทำสื่อเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเผยแพร่ในสถานศึกษา และ ชุมชน					
27	จัดอบรมเครือข่ายอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ “เด็กไทย ต้นแบบ”					
28	จัดกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน เช่น พัฒนาโรงเรียน พัฒนาวัด					
29	จัดทำโครงการแต่งกายด้วยชุดพื้นเมือง เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวพื้นเมือง					
30	จัดกิจกรรมกีฬาสามัคคีสัมพันธ์ต่อต้านยาเสพติด ระหว่างโรงเรียนและชุมชน					
ยุทธศาสตร์ที่ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ						
31	แต่งตั้งคณะกรรมการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ					
32	จัดทำคู่มือการวัดผล ประเมินผล ตามมาตรฐาน/ตัวชี้วัดของ สทพ.					
33	จัดทำเครื่องมือประเมินคุณภาพผู้เรียนที่ได้มาตรฐาน สำหรับครูนำไปใช้ ประเมินผู้เรียน เช่น แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสำรวจ เป็นต้น					
34	ติดตาม และประเมินผลจากกิจกรรมเกี่ยวกับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
35	จัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในการใช้ เครื่องมือประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่ตรงกัน					

ข้อ	การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อน ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ยุทธศาสตร์ที่ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ						
36	จัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ นักเรียน และผู้ปกครอง เกี่ยวกับ พฤติกรรมที่แสดงออกถึงค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ					
37	จัดทำระบบช่วยเหลือครู บุคลากรทางการศึกษาในการประเมินคุณภาพ ผู้เรียน					
38	จัดทำระบบช่วยเหลือและติดตามนักเรียน เพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์เกี่ยวกับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ					
39	จัดทำรายงานผล โครงการตามนโยบาย จุดเน้น และเป้าหมาย ในแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณของโรงเรียน					
40	จัดทำสรุปและรายงานผลการดำเนินงานขับเคลื่อนค่านิยมหลักของ คนไทย 12 ประการสู่สถานศึกษา ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ผู้ให้สัมภาษณ์...ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่..... ระดับการศึกษา..... อาชีพ.....
ตำแหน่ง..... สถานที่สัมภาษณ์.....
เริ่มการสัมภาษณ์ เวลา.....น. เสร็จสิ้นการสัมภาษณ์ เวลา.....น.

**ยุทธศาสตร์ที่ 1 ผนวกรวมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักค่านิยมหลัก
ของคนไทย 12 ประการ**

1. ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดประกวดร้องเพลง โครงการ
กิจกรรมรณรงค์และปลูกฝังค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้กับนักเรียน อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

2. ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดเวที/เสวนาเรื่องค่านิยมหลักของ
คนไทย 12 ประการ ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

3. ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดทำสื่อ บทเพลง เผยแพร่
ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักเกี่ยวกับค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

**ยุทธศาสตร์ที่ 2 บูรณาการค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ไว้ในหลักสูตร/
กิจกรรมการเรียนรู้การสอนในระบบและนอกระบบ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน**

1. ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมค่าย “เยาวชนคนรุ่นใหม่ใฝ่ค่านิยม” ให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมอบรมครูสอนภาษาไทย และฝึกทักษะการอ่านบทร้อยกรอง เพื่อส่งเสริมค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ให้กับผู้เรียน อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดทำและคัดเลือกหนังสืออ่านนอกเวลาเรียนและหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมืองให้ครูใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมเสริมสร้างค่านิยมหลักของ
คนไทย 12 ประการอย่างยั่งยืน**

1. ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดอบรมเครือข่ายอาสาสมัคร
เอกลักษณ์ของชาติ “เด็กไทย ดันแบบ” อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดทำโครงการเครือข่ายพัฒนา
ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่สถานศึกษา อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ
ชีวิตพอเพียงของครูแบบอย่าง อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**ยุทธศาสตร์ที่ 4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการขับเคลื่อนค่านิยมหลัก
ของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติ**

1. ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดทำคู่มือการวัดผล
ประเมินผล ตามมาตรฐาน/ตัวชี้วัดของ สพป. อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดทำเครื่องมือประเมินคุณภาพ
ผู้เรียนที่ได้มาตรฐาน สำหรับนำไปใช้ประเมินผู้เรียน อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ
ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการใช้เครื่องมือประเมินพฤติกรรมนักเรียน อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
คุณภาพของเครื่องมือ

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ข้อที่	t-test for Equality of Mean	
	t	Sig.
1	4.65	.00
2	7.49	.01
3	5.75	.00
4	5.75	.00
5	3.71	.00
6	3.71	.00
7	7.49	.01
8	5.91	.00
9	8.73	.02
10	5.91	.00
11	8.60	.02
12	7.11	.00
13	4.16	.01
14	2.76	.00
15	3.69	.00
16	4.67	.00
17	4.03	.00
18	4.86	.00
19	4.26	.00
20	6.96	.02
21	4.44	.01
22	7.49	.00
23	8.26	.00
24	7.11	.00
25	4.71	.00

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อที่	t-test for Equality of Mean	
	t	Sig.
26	5.75	.00
27	7.70	.02
28	5.75	.00
29	5.75	.00
30	5.75	.00
31	6.99	.00
32	6.99	.00
33	8.37	.04
34	2.22	.00
35	3.59	.02
36	3.59	.02
37	3.59	.02
38	3.59	.02
39	2.45	.03
40	2.45	.03

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม**Reliability Statistics**

Cronbach's Alpha	N of Items
.987	40

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นายบรรจบ จ้อยสาคร
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2519
สถานที่เกิด	อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
ที่อยู่ปัจจุบัน	146 หมู่ที่ 15 ตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ 31260
ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน	ตำแหน่ง ครู คศ.1 โรงเรียนบ้านป่าไม้สหกรณ์ ตำบลลำนางรอง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ 31260
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2530 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านกุดน้ำขุ่น อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2533 เปรียญธรรม 3 ประโยค สำนักเรียนวัดอุดมพิชัย อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. 2538 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2547 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2561 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์